

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

2017

ARCHEOLOGIENOTA

Dichter Basiel de Craenelaan – Merendree (OVL)

ADEDE Archeologisch Rapport 147

PIETERS H.

VAN DEN BERGHE K.

ADEDE ARCHEOLOGISCH RAPPORT 147

Archeologienota Dichter Basiel de
Craenelaan te Merendree
(Oost-Vlaanderen).

PIETERS HADEWIJCH & VAN DEN BERGHE KATRIEN

Colofon

Uitgever	ADEDE bvba
Jaar van uitgave	2017
Plaats van uitgave	Gent
Redactie	Bart De Smaele, Hadewijch Pieters
ISSN	2033-6810

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ADEDE bvba.

Inhoudsopgave

1	Administratieve fiche	- 5 -
2	Bureauonderzoek	- 10 -
2.1	Archeologische voorkennis	- 10 -
2.2	Aanleiding van het onderzoek.....	- 10 -
2.3	Doel van het onderzoek	- 10 -
2.4	Huidige situatie projectgebied	- 11 -
2.5	Beschrijving geplande werken.....	- 11 -
2.6	Randvoorwaarden	- 11 -
2.7	Werkwijze	- 12 -
3	Assessmentrapport.....	- 16 -
3.1	Landschappelijke situering van het onderzoeksgebied.....	- 16 -
3.2	Geo(morfo)logische en bodemkundige situering van het onderzoeksgebied	- 19 -
3.2.1	Tertiair geologisch	- 19 -
3.2.2	Quartaair geologisch	- 20 -
3.2.2.1	Boringen DOV	- 21 -
3.2.3	Bodem	- 21 -
3.2.3.1	Bodemtypekaart.....	- 21 -
3.2.3.1	Potentiële bodemerosiekaart.....	- 22 -
3.2.3.2	Erosiegevoeligheidskaart.....	- 23 -
3.2.3.1	Bodemgebruiksbestand 2001.....	- 24 -
3.2.3.2	Gewestplan.....	- 25 -
3.3	Historische situering van het onderzoeksgebied	- 27 -
3.3.1	Algemene historische situering	- 27 -
3.3.2	Wereldoorlog I.....	- 29 -
3.3.3	Wereldoorlog II.....	- 31 -
3.3.4	Historisch kaartmateriaal	- 31 -
3.3.4.1	Fricx-kaarten (1712)	- 31 -
3.3.4.2	Kaart van Ferraris (1771 – 1778)	- 32 -
3.3.4.3	Atlas der Buurtwegen (1840)	- 34 -
3.3.4.4	Topografische kaart Vandermaelen (1846 – 1854).....	- 35 -
3.3.4.5	Kaart van Popp (1842 – 1879)	- 36 -

3.3.4.6	Luchtfoto 1971	- 37 -
3.3.4.7	Luchtfoto 1979-1990	- 38 -
3.3.4.8	Luchtfoto 2000-2003	- 39 -
3.4	Archeologische situering van het projectgebied.....	- 41 -
3.4.1	Steentijd/metaaltijden	- 42 -
3.4.2	Romeinse tijd.....	- 43 -
3.4.3	Middeleeuwen/Nieuwe Tijd.....	- 44 -
3.4.4	Resultaten vooronderzoek juni 2016	- 45 -
4	Besluit.....	- 49 -
4.1	Besluit gespecialiseerd publiek	- 49 -
4.1.1	Archeologische verwachting	- 49 -
4.1.2	Afweging verder onderzoek	- 50 -
4.2	Besluit breed publiek.....	- 50 -
5	Bibliografie.....	- 51 -
6	Lijst van plannen.....	- 52 -
7	Lijst van figuren	- 54 -

1 Administratieve fiche

Projectcode	2017B217
Site	Merendree - Dichter Basiel de Craenelaan
Projectsigle ADEDE	MER - BDC
Ligging	Dichter Basiel de Craenelaan / Ventwegel / Dorpswegel 9850 Merendree (Nevele)
Bounding Box	Punt 1 (NO): X: 94298,207m Y: 196895,525m Punt 2 (ZW): X: 94138,197m Y: 196678,499m
Topografische kaart	Zie plannr. 1
Kadaster	Nevele, 4° Afd./Merendree, Sectie A, nrs. 946D, 946C, 947B, 945 & 940 Zie plannummer 3
Soort onderzoek	Bureauonderzoek, archeologienota
Opdrachtgever	Condius NV
Aard van de vervolgwerken	Nieuwe verkaveling met 20 loten
Uitvoerder	ADEDE bvba
Erkenningsnummer ADEDE bvba	2015/00058
Erkend archeoloog	Bart De Smaele 2015/00070 Hadewijch Pieters 2017/00168
Tijdelijke bewaarplaats archief	ADEDE bvba
Bibliografische referentie	Pieters H. & Van Den Berghe K., 2017, Archeologienota Dichter Basiel de Craenelaan te Merendree (Oost-Vlaanderen), ADEDE Archeologisch Rapport 147, Gent.
Grootte projectgebied	10288,53 m ²
Periode uitvoering	Februari 2017
Thermen thesaurus Onroerend Erfgoed	Romeinse tijd, middeleeuwen, Wereldoorlog I
Verstoorde zones	Zie plannummer 4

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

MERENDREE
BASIEL DE CRAENELAAN

Plannr. 1
Topografische kaart.

2017B217 17/02/2017

© NGI

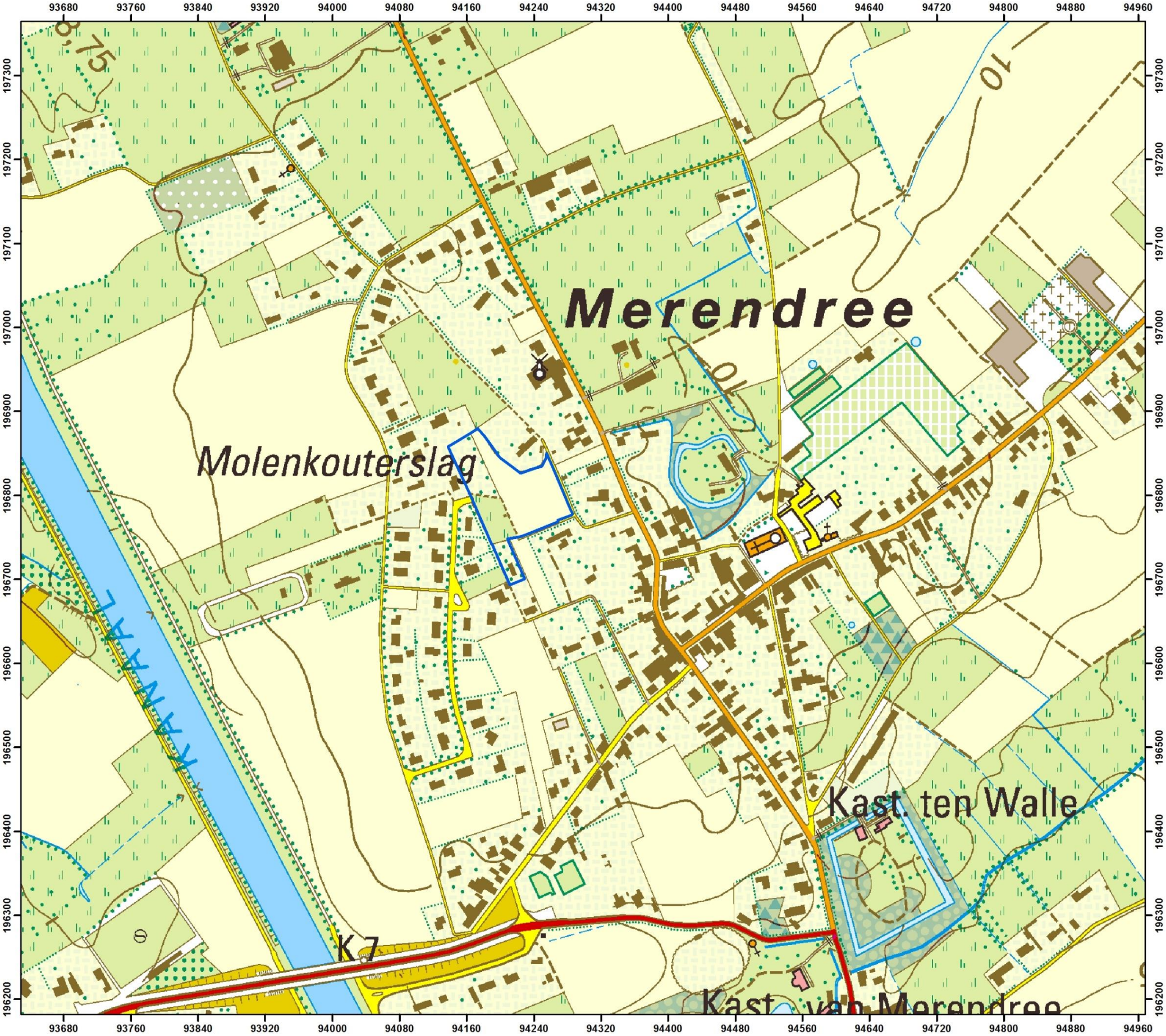
Legende

Projectgebied-volledig

N

0 325

Meter

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

MERENDREE
BASIEL DE CRAENELAAN

Plannr. 2
Orthofoto, 2016.

2017B217 17/02/2017

© AGIV

Legende

Projectgebied-volledig

N

0 60

Meter

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

MERENDREE
BASIEL DE CRAENELAAN

Plannr. 3
GRB.

2017B217 17/02/2017

© AGIV

Legende

Projectgebied-volledig

N

0 60

Meter

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

MERENDREE
BASIEL DE CRAENELAAN

Plannr. 4
Gekende verstoorde zones.

2017B217 17/02/2017

© AGIV

Legende

Projectgebied-volledig

Gekende verstoringen

N

0

50

Meter

The map displays a project area outlined in blue, situated within a grid of yellow and red rectangular blocks. The area is labeled with various numbers and letters, including 25, 22, 18, 23, 21, 19, 17, 32, 30, 28, 26, 124, 122, 120, 118, 942N, 942L, 942M, 942P, 942Q, 942R, 942S, 942T, 942U, 942V, 942W, 942X, 942Y, 942Z, 943A, 943B, 943C, 943D, 943E, 943F, 943G, 943H, 943I, 943J, 943K, 943L, 943M, 943N, 943O, 943P, 943Q, 943R, 943S, 943T, 943U, 943V, 943W, 943X, 943Y, 943Z, 944A, 944B, 944C, 944D, 944E, 944F, 944G, 944H, 944I, 944J, 944K, 944L, 944M, 944N, 944O, 944P, 944Q, 944R, 944S, 944T, 944U, 944V, 944W, 944X, 944Y, 944Z, 945A, 945B, 945C, 945D, 945E, 945F, 945G, 945H, 945I, 945J, 945K, 945L, 945M, 945N, 945O, 945P, 945Q, 945R, 945S, 945T, 945U, 945V, 945W, 945X, 945Y, 945Z, 946A, 946B, 946C, 946D, 946E, 946F, 946G, 946H, 946I, 946J, 946K, 946L, 946M, 946N, 946O, 946P, 946Q, 946R, 946S, 946T, 946U, 946V, 946W, 946X, 946Y, 946Z, 947A, 947B, 947C, 947D, 947E, 947F, 947G, 947H, 947I, 947J, 947K, 947L, 947M, 947N, 947O, 947P, 947Q, 947R, 947S, 947T, 947U, 947V, 947W, 947X, 947Y, 947Z, 948A, 948B, 948C, 948D, 948E, 948F, 948G, 948H, 948I, 948J, 948K, 948L, 948M, 948N, 948O, 948P, 948Q, 948R, 948S, 948T, 948U, 948V, 948W, 948X, 948Y, 948Z, 949A, 949B, 949C, 949D, 949E, 949F, 949G, 949H, 949I, 949J, 949K, 949L, 949M, 949N, 949O, 949P, 949Q, 949R, 949S, 949T, 949U, 949V, 949W, 949X, 949Y, 949Z, 950A, 950B, 950C, 950D, 950E, 950F, 950G, 950H, 950I, 950J, 950K, 950L, 950M, 950N, 950O, 950P, 950Q, 950R, 950S, 950T, 950U, 950V, 950W, 950X, 950Y, 950Z, 951A, 951B, 951C, 951D, 951E, 951F, 951G, 951H, 951I, 951J, 951K, 951L, 951M, 951N, 951O, 951P, 951Q, 951R, 951S, 951T, 951U, 951V, 951W, 951X, 951Y, 951Z, 952A, 952B, 952C, 952D, 952E, 952F, 952G, 952H, 952I, 952J, 952K, 952L, 952M, 952N, 952O, 952P, 952Q, 952R, 952S, 952T, 952U, 952V, 952W, 952X, 952Y, 952Z, 953A, 953B, 953C, 953D, 953E, 953F, 953G, 953H, 953I, 953J, 953K, 953L, 953M, 953N, 953O, 953P, 953Q, 953R, 953S, 953T, 953U, 953V, 953W, 953X, 953Y, 953Z, 954A, 954B, 954C, 954D, 954E, 954F, 954G, 954H, 954I, 954J, 954K, 954L, 954M, 954N, 954O, 954P, 954Q, 954R, 954S, 954T, 954U, 954V, 954W, 954X, 954Y, 954Z, 955A, 955B, 955C, 955D, 955E, 955F, 955G, 955H, 955I, 955J, 955K, 955L, 955M, 955N, 955O, 955P, 955Q, 955R, 955S, 955T, 955U, 955V, 955W, 955X, 955Y, 955Z, 956A, 956B, 956C, 956D, 956E, 956F, 956G, 956H, 956I, 956J, 956K, 956L, 956M, 956N, 956O, 956P, 956Q, 956R, 956S, 956T, 956U, 956V, 956W, 956X, 956Y, 956Z, 957A, 957B, 957C, 957D, 957E, 957F, 957G, 957H, 957I, 957J, 957K, 957L, 957M, 957N, 957O, 957P, 957Q, 957R, 957S, 957T, 957U, 957V, 957W, 957X, 957Y, 957Z, 958A, 958B, 958C, 958D, 958E, 958F, 958G, 958H, 958I, 958J, 958K, 958L, 958M, 958N, 958O, 958P, 958Q, 958R, 958S, 958T, 958U, 958V, 958W, 958X, 958Y, 958Z, 959A, 959B, 959C, 959D, 959E, 959F, 959G, 959H, 959I, 959J, 959K, 959L, 959M, 959N, 959O, 959P, 959Q, 959R, 959S, 959T, 959U, 959V, 959W, 959X, 959Y, 959Z, 960A, 960B, 960C, 960D, 960E, 960F, 960G, 960H, 960I, 960J, 960K, 960L, 960M, 960N, 960O, 960P, 960Q, 960R, 960S, 960T, 960U, 960V, 960W, 960X, 960Y, 960Z, 961A, 961B, 961C, 961D, 961E, 961F, 961G, 961H, 961I, 961J, 961K, 961L, 961M, 961N, 961O, 961P, 961Q, 961R, 961S, 961T, 961U, 961V, 961W, 961X, 961Y, 961Z, 962A, 962B, 962C, 962D, 962E, 962F, 962G, 962H, 962I, 962J, 962K, 962L, 962M, 962N, 962O, 962P, 962Q, 962R, 962S, 962T, 962U, 962V, 962W, 962X, 962Y, 962Z, 963A, 963B, 963C, 963D, 963E, 963F, 963G, 963H, 963I, 963J, 963K, 963L, 963M, 963N, 963O, 963P, 963Q, 963R, 963S, 963T, 963U, 963V, 963W, 963X, 963Y, 963Z, 964A, 964B, 964C, 964D, 964E, 964F, 964G, 964H, 964I, 964J, 964K, 964L, 964M, 964N, 964O, 964P, 964Q, 964R, 964S, 964T, 964U, 964V, 964W, 964X, 964Y, 964Z, 965A, 965B, 965C, 965D, 965E, 965F, 965G, 965H, 965I, 965J, 965K, 965L, 965M, 965N, 965O, 965P, 965Q, 965R, 965S, 965T, 965U, 965V, 965W, 965X, 965Y, 965Z, 966A, 966B, 966C, 966D, 966E, 966F, 966G, 966H, 966I, 966J, 966K, 966L, 966M, 966N, 966O, 966P, 966Q, 966R, 966S, 966T, 966U, 966V, 966W, 966X, 966Y, 966Z, 967A, 967B, 967C, 967D, 967E, 967F, 967G, 967H, 967I, 967J, 967K, 967L, 967M, 967N, 967O, 967P, 967Q, 967R, 967S, 967T, 967U, 967V, 967W, 967X, 967Y, 967Z, 968A, 968B, 968C, 968D, 968E, 968F, 968G, 968H, 968I, 968J, 968K, 968L, 968M, 968N, 968O, 968P, 968Q, 968R, 968S, 968T, 968U, 968V, 968W, 968X, 968Y, 968Z, 969A, 969B, 969C, 969D, 969E, 969F, 969G, 969H, 969I, 969J, 969K, 969L, 969M, 969N, 969O, 969P, 969Q, 969R, 969S, 969T, 969U, 969V, 969W, 969X, 969Y, 969Z, 970A, 970B, 970C, 970D, 970E, 970F, 970G, 970H, 970I, 970J, 970K, 970L, 970M, 970N, 970O, 970P, 970Q, 970R, 970S, 970T, 970U, 970V, 970W, 970X, 970Y, 970Z, 971A, 971B, 971C, 971D, 971E, 971F, 971G, 971H, 971I, 971J, 971K, 971L, 971M, 971N, 971O, 971P, 971Q, 971R, 971S, 971T, 971U, 971V, 971W, 971X, 971Y, 971Z, 972A, 972B, 972C, 972D, 972E, 972F, 972G, 972H, 972I, 972J, 972K, 972L, 972M, 972N, 972O, 972P, 972Q, 972R, 972S, 972T, 972U, 972V, 972W, 972X, 972Y, 972Z, 973A, 973B, 973C, 973D, 973E, 973F, 973G, 973H, 973I, 973J, 973K, 973L, 973M, 973N, 973O, 973P, 973Q, 973R, 973S, 973T, 973U, 973V, 973W, 973X, 973Y, 973Z, 974A, 974B, 974C, 974D, 974E, 974F, 974G, 974H, 974I, 974J, 974K, 974L, 974M, 974N, 974O, 974P, 974Q, 974R, 974S, 974T, 974U, 974V, 974W, 974X, 974Y, 974Z, 975A, 975B, 975C, 975D, 975E, 975F, 975G, 975H, 975I, 975J, 975K, 975L, 975M, 975N, 975O, 975P, 975Q, 975R, 975S, 975T, 975U, 975V, 975W, 975X, 975Y, 975Z, 976A, 976B, 976C, 976D, 976E, 976F, 976G, 976H, 976I, 976J, 976K, 976L, 976M, 976N, 976O, 976P, 976Q, 976R, 976S, 976T, 976U, 976V, 976W, 976X, 976Y, 976Z, 977A, 977B, 977C, 977D, 977E, 977F, 977G, 977H, 977I, 977J, 977K, 977L, 977M, 977N, 977O, 977P, 977Q, 977R, 977S, 977T, 977U, 977V, 977W, 977X, 977Y, 977Z, 978A, 978B, 978C, 978D, 978E, 978F, 978G, 978H, 978I, 978J, 978K, 978L, 978M, 978N, 978O, 978P, 978Q, 978R, 978S, 978T, 978U, 978V, 978W, 978X, 978Y, 978Z, 979A, 979B, 979C, 979D, 979E, 979F, 979G, 979H, 979I, 979J, 979K, 979L, 979M, 979N, 979O, 979P, 979Q, 979R, 979S, 979T, 979U, 979V, 979W, 979X, 979Y, 979Z, 980A, 980B, 980C, 980D, 980E, 980F, 980G, 980H, 980I, 980J, 980K, 980L, 980M, 980N, 980O, 980P, 980Q, 980R, 980S, 980T, 980U, 980V, 980W, 980X, 980Y, 980Z, 981A, 981B, 981C, 981D, 981E, 981F, 981G, 981H, 981I, 981J, 981K, 981L, 981M, 981N, 981O, 981P, 981Q, 981R, 981S, 981T, 981U, 981V, 981W, 981X, 981Y, 981Z, 982A, 982B, 982C, 982D, 982E, 982F, 982G, 982H, 982I, 982J, 982K, 982L, 982M, 982N, 982O, 982P, 982Q, 982R, 982S, 982T, 982U, 982V, 982W, 982X, 982Y, 982Z, 983A, 983B, 983C, 983D, 983E, 983F, 983G, 983H, 983I, 983J, 983K, 983L, 983M, 983N, 983O, 983P, 983Q, 983R, 983S, 983T, 983U, 983V, 983W, 983X, 983Y, 983Z, 984A, 984B, 984C, 984D, 984E, 984F, 984G, 984H, 984I, 984J, 984K, 984L, 984M, 984N, 984O, 984P, 984Q, 984R, 984S, 984T, 984U, 984V, 984W, 984X, 984Y, 984Z, 985A, 985B, 985C, 985D, 985E, 985F, 985G, 985H, 985I, 985J, 985K, 985L, 985M, 985N, 985O, 985P, 985Q, 985R, 985S, 985T, 985U, 985V, 985W, 985X, 985Y, 985Z, 986A, 986B, 986C, 986D, 986E, 986F, 986G, 986H, 986I, 986J, 986K, 986L, 986M, 986N, 986O, 986P, 986Q, 986R, 986S, 986T, 986U, 986V, 986W, 986X, 986Y, 986Z, 987A, 987B, 987C, 987D, 987E, 987F, 987G, 987H, 987I, 987J, 987K, 987L, 987M, 987N, 987O, 987P, 987Q, 987R, 987S, 987T, 987U, 987V, 987W, 987X, 987Y, 987Z, 988A, 988B, 988C, 988D, 988E, 988F, 988G, 988H, 988I, 988J, 988K, 988L, 988M, 988N, 988O, 988P, 988Q, 988R, 988S, 988T, 988U, 988V, 988W, 988X, 988Y, 988Z, 989A, 989B, 989C, 989D, 989E, 989F, 989G, 989H, 989I, 989J, 989K, 989L, 989M, 989N, 989O, 989P, 989Q, 989R, 989S, 989T, 989U, 989V, 989W, 989X, 989Y, 989Z, 990A, 990B, 990C, 990D, 990E, 990F, 990G, 990H, 990I, 990J, 990K, 990L, 990M, 990N, 990O, 990P, 990Q, 990R, 990S, 990T, 990U, 990V, 990W, 990X, 990Y, 990Z, 991A, 991B, 991C, 991D, 991E, 991F, 991G, 991H, 991I, 991J, 991K, 991L, 991M, 991N, 991O, 991P, 991Q, 991R, 991S, 991T, 991U, 991V, 991W, 991X, 991Y, 991Z, 992A, 992B, 992C, 992D, 992E, 992F, 992G, 992H, 992I, 992J, 992K, 992L, 992M, 992N, 992O, 992P, 992Q, 992R, 992S, 992T, 992U, 992V, 992W, 992X, 992Y, 992Z, 993A, 993B, 993C, 993D, 993E, 993F, 993G, 993H, 993I, 993J, 993K, 993L, 993M, 993N, 993O, 993P, 993Q, 993R, 993S, 993T, 993U, 993V, 993W, 993X, 993Y, 993Z, 994A, 994B, 994C, 994D, 994E, 994F, 994G, 994H, 994I, 994J, 994K, 994L, 994M, 994N, 994O, 994P, 994Q, 994R, 994S, 994T, 994U, 994V, 994W, 994X, 994Y, 994Z, 995A, 995B, 995C, 995D, 995E, 995F, 995G, 995H, 995I, 995J, 995K, 995L, 995M, 995N, 995O, 995P, 995Q, 995R, 995S, 995T, 995U, 995V, 995W, 995X, 995Y, 995Z, 996A, 996B, 996C, 996D, 996E, 996F, 996G, 996H, 996I, 996J, 996K, 996L, 996M, 996N, 996O, 996P, 996Q, 996R, 996S, 996T, 996U, 996V, 996W, 996X, 996Y, 996Z, 997A, 997B, 997C, 997D, 997E, 997F, 997G, 997H, 997I, 997J, 997K, 997L, 997M, 997N, 997O, 997P, 997Q, 997R, 997S, 997T, 997U, 997V, 997W, 997X, 997Y, 997Z, 998A, 998B, 998C, 998D, 998E, 998F, 998G, 998H, 998I, 998J, 998K, 998L, 998M, 998N, 998O, 998P, 998Q, 998R, 998S, 998T, 998U, 998V, 998W, 998X, 998Y, 998Z, 999A, 999B, 999C, 999D, 999E, 999F, 999G, 999H, 999I, 999J, 999K, 999L, 999M, 999N, 999O, 999P, 999Q, 999R, 999S, 999T, 999U, 999V, 999W, 999X, 999Y, 999Z.

Pagina - 9 -

2 Bureauonderzoek

2.1 Archeologische voorkennis

Binnen het projectgebied werd, in februari 2016, een prospectie met ingreep in de bodem uitgevoerd. Dit proefsleuvenonderzoek kon slechts uitgevoerd worden op een beperkt deel van het volledige projectgebied aangezien een aantal percelen niet toegankelijk waren, enerzijds ten gevolge van de aanwezige begroeiing (percelen in noordwesten en zuidwesten), anderzijds omwille van een pachtovereenkomst (perceel in noordoosten). Bovendien was het effect uitvoeren van het geplande project afhankelijk van de resultaten van dit archeologisch vooronderzoek.

Ook in de (ruimere) omgeving van het projectgebied werd reeds archeologisch onderzoek uitgevoerd. Het archeologisch onderzoek dat werd opgenomen in de Centraal Archeologische Inventaris (CAI) zal besproken worden in §3.4 *Archeologische situering van het projectgebied*, in functie van de relevantie ten opzichte van het projectgebied.

2.2 Aanleiding van het onderzoek

De archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een verkavelingsvergunning met betrekking tot een projectgebied dat niet gelegen is binnen een vastgestelde/beschermde archeologische zone. De totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft bedraagt meer dan 3000m². De initiatiefnemer is daarom verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

2.3 Doel van het onderzoek

Deze archeologische nota heeft tot doel om door middel van de bestaande archeologische, geografische, geologische, en historische bronnen de mogelijkheid tot het aantreffen van archeologisch waardevolle sites binnen het projectgebied te onderzoeken. Aan de hand van de verzamelde informatie wordt vervolgens een programma van maatregelen opgesteld met het doel de archeologische kennis te bewaren voor de volgende generaties.

Volgende onderzoeksvragen worden in deze archeologienota behandeld:

- *Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologisch potentieel van het onderzoeksgebied?*

- *Zijn er archeologische sites met relevante cultuurhistorische waarde gekend op of in de omgeving van het onderzoeksgebied?*
- *Hoe evolueerde het historisch landgebruik van het onderzoeksgebied?*
- *Hoe evolueerde de historische bebouwing van het onderzoeksgebied?*
- *Wat is de potentiële impact van de geplande werken op het cultuurhistorisch en archeologisch erfgoed?*

2.4 Huidige situatie projectgebied

Het centrale deel van het projectgebied wordt ingenomen door grasland (schapen). Op het middelste perceel is tevens een schaphok opgetrokken. De twee percelen worden van elkaar gescheiden door een buurtweg, de Ventwegel. Het meest noordelijk gelegen perceel is in gebruik als akkerland (boerenkool). De percelen in het noordwesten en het zuidwesten zijn in grote mate begroeid met bomen. Beide percelen bevatten enkele kleinere gebouwen. Op het noordwestelijke perceel betreft het een chalet die tot op heden verhuurd wordt als vakantiebestemming.

Voor een inplantingsplan van de bestaande toestand wordt verwezen naar plannr. 5 (plan opdrachtgever) en plannr. 2 (orthofoto uit 2016).

2.5 Beschrijving geplande werken

De geplande werkzaamheden behelzen het verkavelen van het projectgebied in 20 loten die zullen bestaan uit groenzones en bebouwbare oppervlaktes. Er zijn nog geen concrete bouwplannen.

Voor een inplantingsplan van de geplande toestand wordt verwezen naar plannr. 6.

2.6 Randvoorwaarden

In eerste instantie wil de opdrachtgever eerst duidelijkheid omtrent de principiële verkavelbaarheid van de desbetreffende percelen alvorens over te gaan tot de investering van een eventueel archeologisch vervolgonderzoek.

Bovendien is eventueel vervolgonderzoek op dit ogenblik onmogelijk omwille van de fysiek ontoegankelijke staat van het terrein enerzijds waarbij de aanwezige bomen gerooid dienen te worden, en anderzijds omwille van een bestaande huur- en pachtovereenkomst.

2.7 Werkwijze

Dit bureauonderzoek heeft tot doel de aanwezigheid en de bewaringstoestand van de archeologische resten binnen het projectgebied in te schatten, alsook de impact van de geplande werken op het aanwezige archeologische erfgoed. Op basis van de verworven kennis kunnen concrete aanbevelingen geformuleerd worden voor een eventuele verder prospectie-/opgravingsstrategie. De archeologische verwachting van het projectgebied wordt gebaseerd op gekende geologische, landschappelijke, archeologische, historische en geografische bronnen. Hiervoor wordt beroep gedaan op gekende literatuur, de Centraal Archeologische Inventaris, het Geoportaal van Onroerend Erfgoed en de Databank Ondergrond Vlaanderen. Dit alles wordt vervolgens samengelegd met topografische kaarten, recente luchtfoto's, kadasterkaarten en plannen van de gekende/geplande toestand.

Overzicht geconsulteerde kaarten:

- Onderzoeksgebied:
 - Inplantingsplan huidige toestand
 - Inplantingsplan geplande toestand
 - Doorsnede bestaande toestand
 - Doorsnede nieuwe toestand
- Geografische/geo (morfo)logische en bodemkundige situering:
 - Topografische kaart
 - Orthofoto
 - Kadasterkaart
 - Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II
 - Tertiair geologische kaart
 - Quartair geologische kaart
 - Bodemtypekaart
 - Potentiële bodemerosiekaart
 - Erosiegevoeligheidskaart
 - Bodemgebruiksbestand
 - Gewestplan
- Historische situering:
 - Cartes des Pays-Bas van Fricx, 1712
 - Kaart van Ferraris, 1777
 - Atlas der Buurtwegen, 1840

- Vandermaelen kaarten, 1846-1854
- Kaart van Popp, 1842-1879
- Luchtfoto's
- Archeologische situering:
 - Geoportaal Centraal Archeologische Inventaris
 - Inventaris Onroerend Erfgoed

MERENDREE
BASIEL DE CRAENELAAN

Plannr. 5
Bestaande toestand.

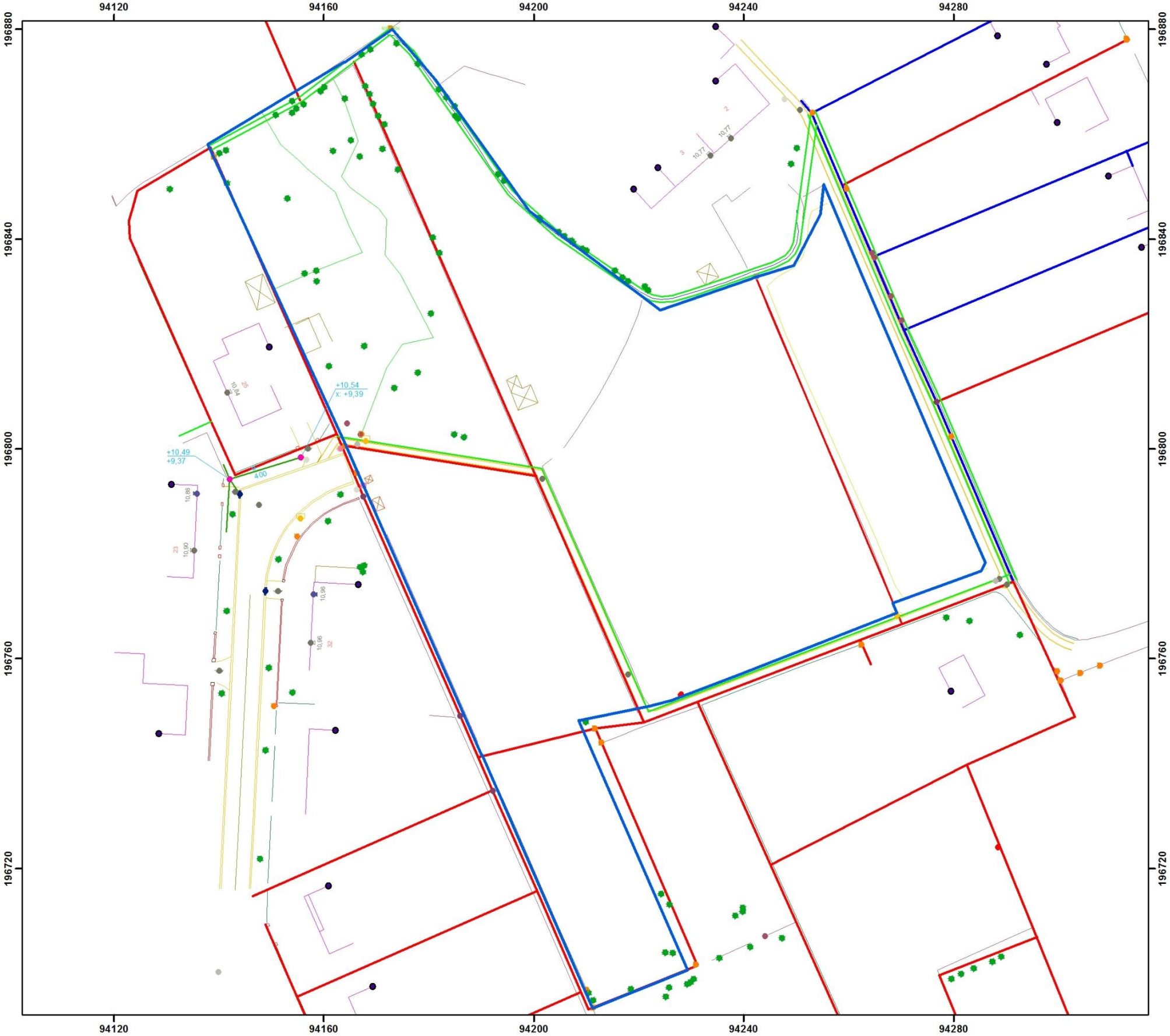
2017B217 17/02/2017

© opdrachtgever

Legende

Projectgebied-volledig

0 50
Meter

MERENDREE
BASIEL DE CRAENELAAN
Plannr. 6
Verkavelingsplan.

2017B217 17/02/2017

© opdrachtgever

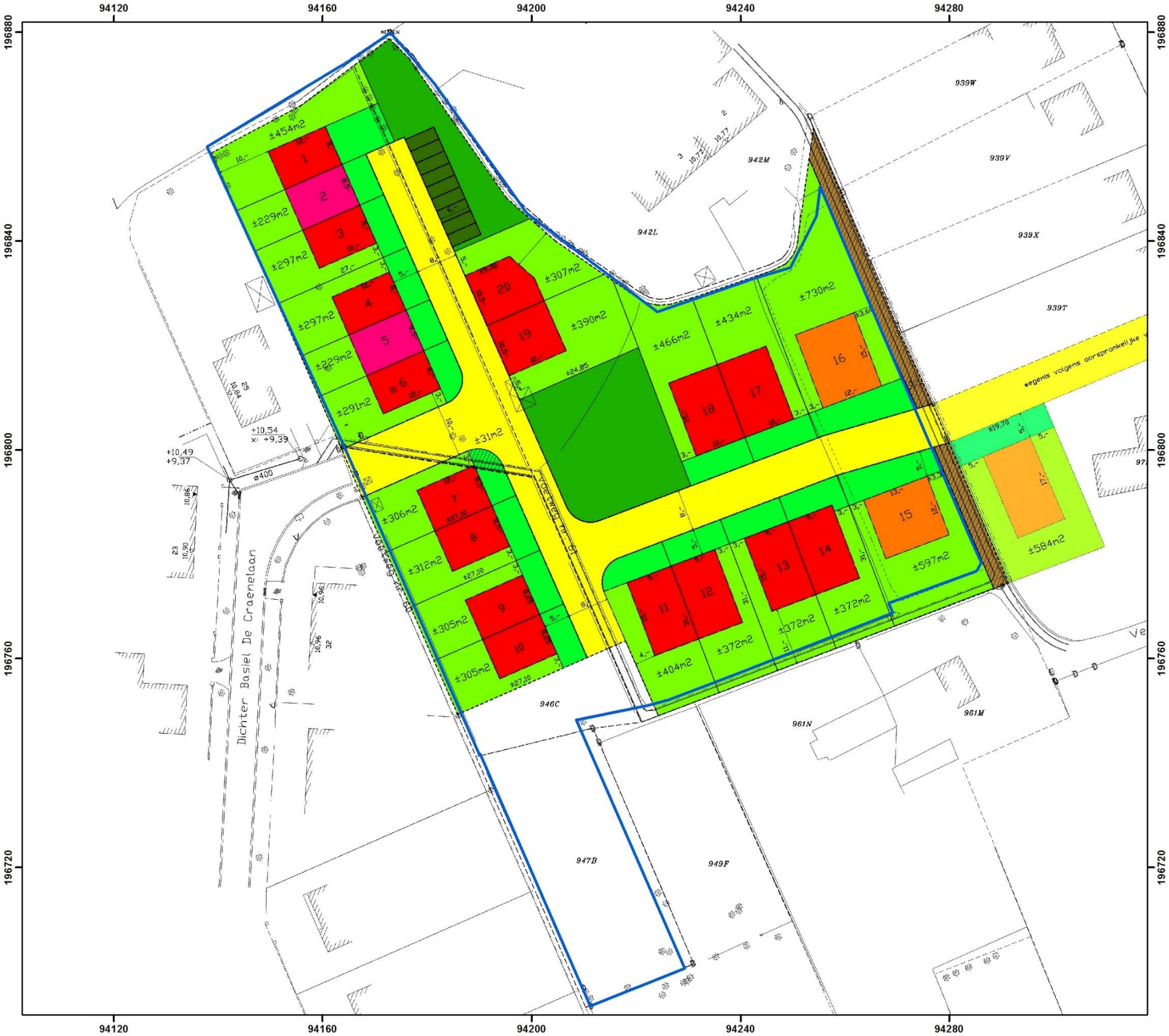
Legende

Projectgebied-volledig

N

050

Meter

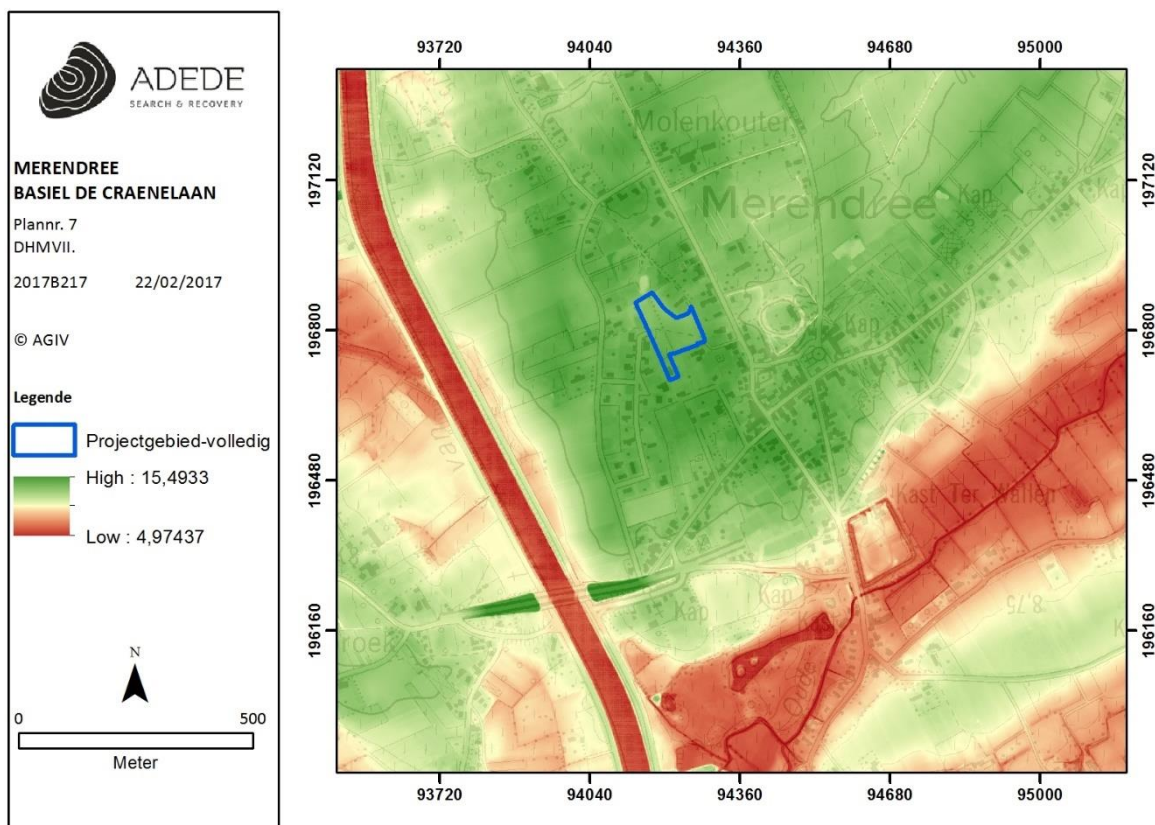
3 Assessmentrapport

3.1 Landschappelijke situering van het onderzoeksgebied

Merendree is een dorp in de Belgische provincie Oost-Vlaanderen en een deelgemeente van Nevele. Het dorp ligt in het zuiden van het Meetjesland, aan de kruising van het kanaal Gent-Brugge en het Schipdonkkanaal¹. Merendree grenst in het noorden aan Zomergem, in het oosten aan Lovendegem en Drongen, in het zuiden aan Landegem en in het westen aan Hansbeke².

Het landschap bestaat uit een zacht golvend reliëf, met afwisselend hogere, open en drogere zandruggen en gesloten beekdepressies. Het is een typisch kouter-bulkenlandschap. Belangrijke waterlopen zijn de Poekebeek, Kale(ne), Reigersgracht, Brugse Vaart en Kruis-Kalene.³

Het projectgebied zelf bevindt zich tussen het Schipdonkkanaal in het westen en de Oude Kale in het zuidoosten.

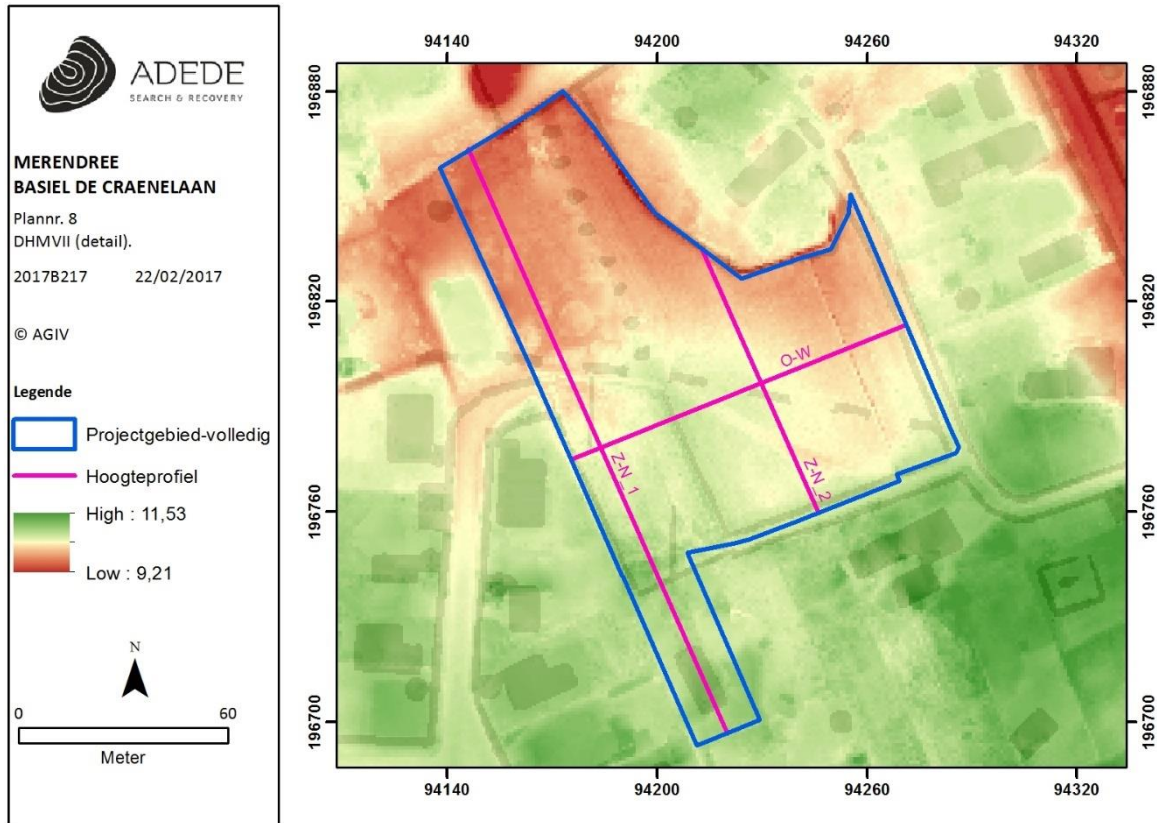
Figuur 1. Situering van het projectgebied op het DHMVII, digitaal terreinmodel 1m.

¹ <https://nl.wikipedia.org/wiki/Merendree>

² <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/121343>

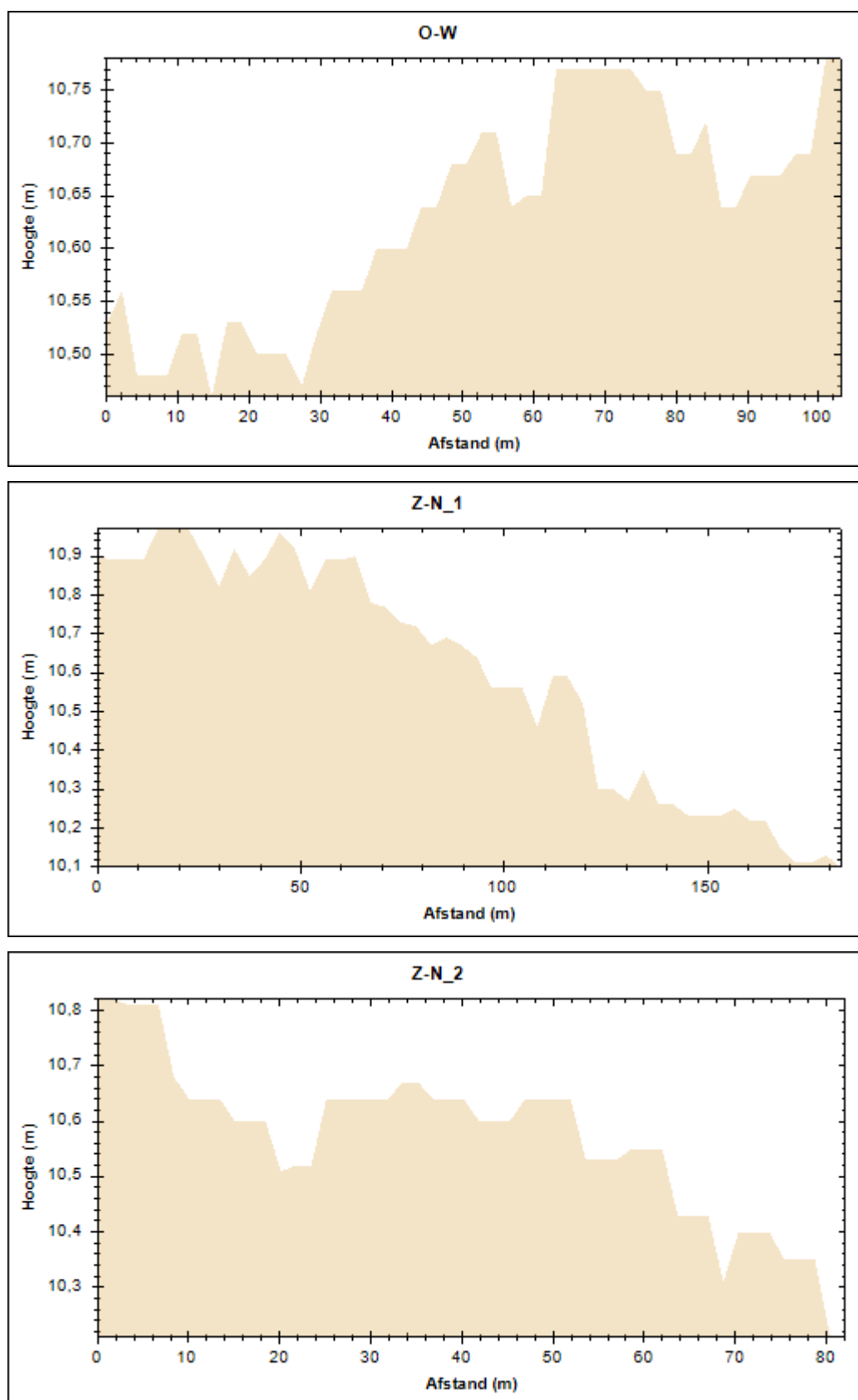
³ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/121343>

Het projectgebied is gelegen op een lichte helling waarbij het noordelijk deel, met een gemiddelde TAW-waarde van 10,1m, het laagst ligt. Het zuidelijke deel van het projectgebied ligt op ca. 11m TAW.

Figuur 2. Situering van het projectgebied op het DHM VII, digitaal terreinmodel 1m (detail).

De hoogteprofielen van het projectgebied geven deze natuurlijke helling duidelijk weer.

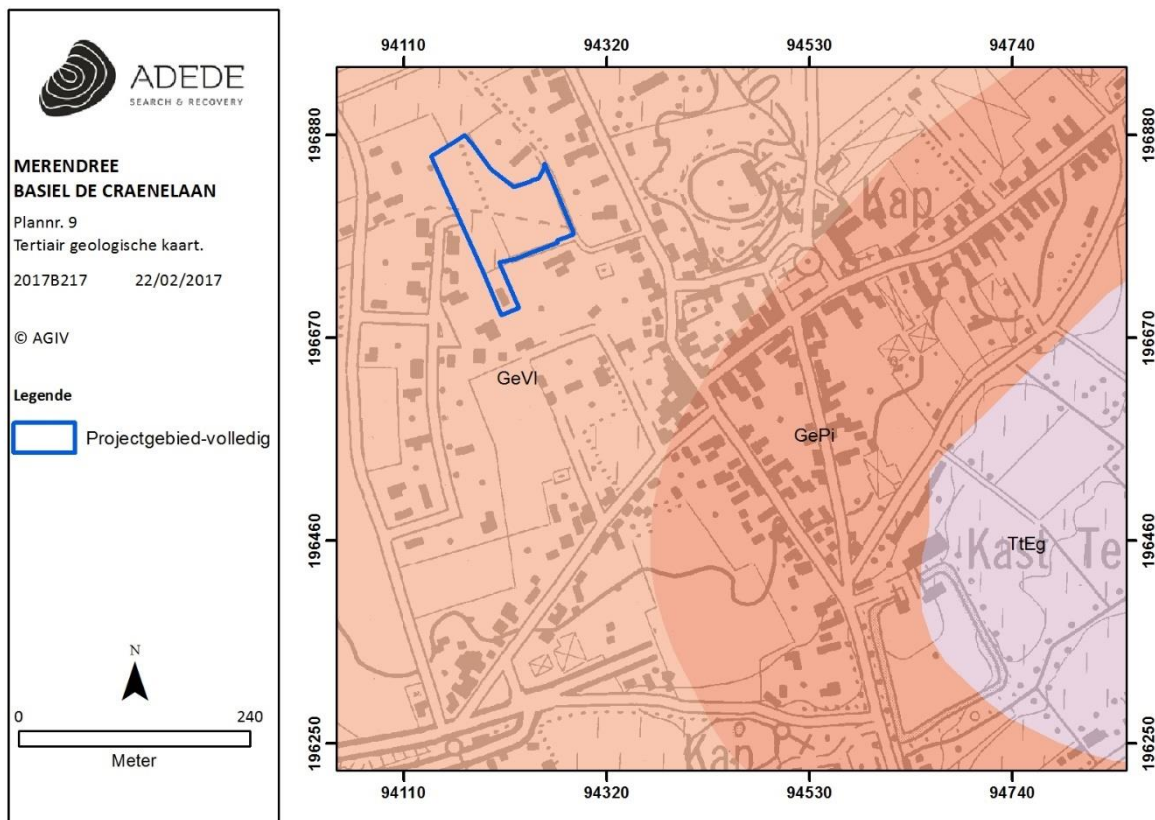

Figuur 3. Hoogteprofielen van het projectgebied.

3.2 Geo(morfo)logische en bodemkundige situering van het onderzoeksgebied

3.2.1 Tertiair geologisch

De tertiair geologische kaart (1:50.000) geeft de lithologie van de afzettingen onder het quartair weer. De top van het tertiaire niveau van het plangebied bevindt zich tussen de 10 en 15m onder TAW. Op de tertiair geologische kaart ligt het plangebied in de zone met de aanduiding **Formatie van Gentbrugge (Ge), Lid van Vlierzele (VI)**.

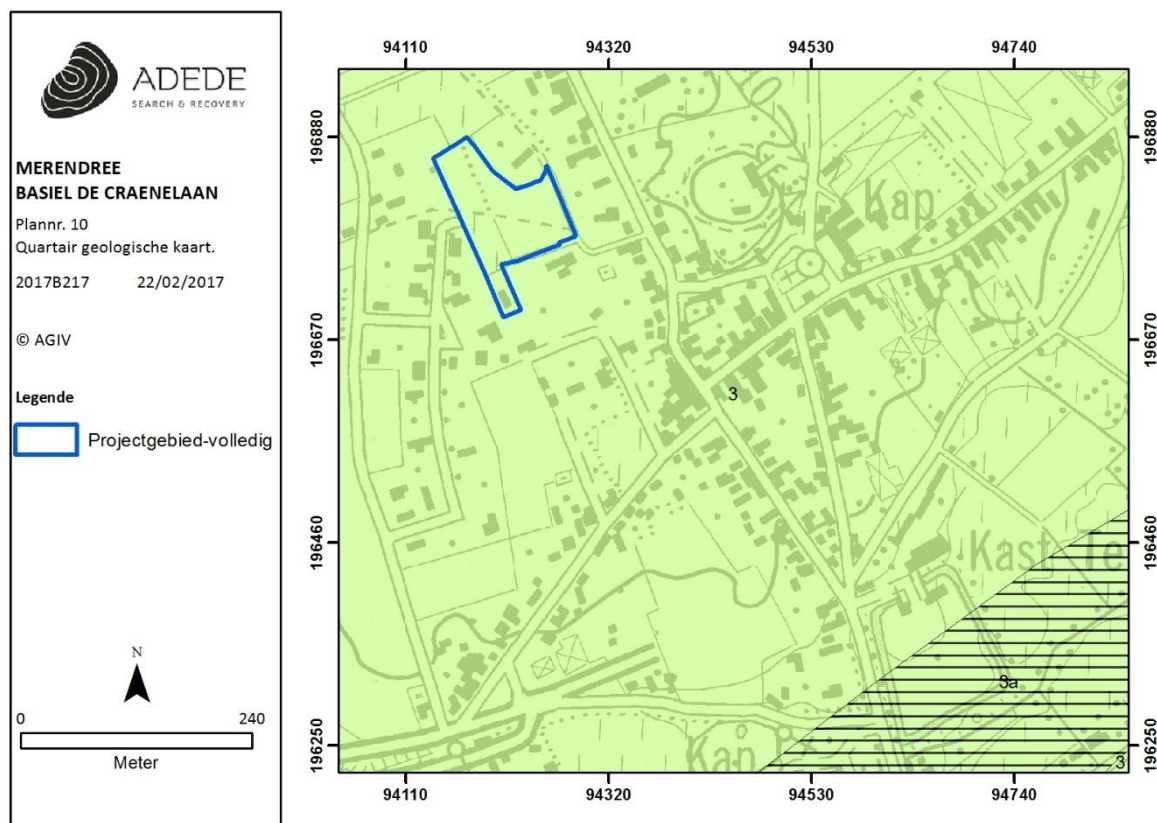
Figuur 4. Situering van het projectgebied op de tertiair geologische kaart.

De formatie maakt deel uit van de Ieper Groep, dagzoomt in Oost- en West-Vlaanderen en bereikt haar maximale dikte van 50m in het noorden van België. De sedimenten, bestaande uit klei-, silt- en zandlagen werden afgezet in de zee die het noorden van België bedekte in het Ypresiaan (Vroeg-Eoceen). Tevens worden deze sedimenten gekenmerkt door zeldzame macrofossielen. De formatie omvat drie leden: aan de basis het Lid van Merelbeke (siltige klei en kleig silt), gevolgd door het Lid van Pittem en Vlierzele. Laatstgenoemde leden zijn zeer moeilijk te onderscheiden. Beide worden gekenmerkt door glauconiethoudend, fijn tot middelmatig zand en silt waarbij de gelaagdheid (horizontaal en kruisgewijs) wordt verstoord door bioturbatie. De leden verschillen van mekaar in kleigehalte. Het Lid van Pittem bestaat uit glauconiethoudende laagjes kleig-siltig zeer fijn zand met

kleig-zandig grof silt. In de sedimenten werden getijdegeulen uitgeschuurd waardoor de dikte van de leden enorm kan variëren. Het Lid van Vlierzele en dat van Pittem hebben een maximale dikte van respectievelijk 20 en 15 à 20m. Tevens komen zandsteenbanken (gelithificeerd zand) voor, die in dunne pakketten uiteen kunnen vallen. Deze worden bij het lid van Pittem gekenmerkt door de plaatselijke aanwezigheid van grote hoeveelheden fossielafdrukken.⁴

3.2.2 Quartair geologisch

De quartair geologische profieltypekaart (1:200.000) geeft aan dat in het plangebied geen Holocene en/of Tardiglaciale fluviatiele afzettingen bovenop de pleistocene sequentie aanwezig zijn. De afzettingen in het studiegebied behoren tot **type 3**.

Figuur 5. Situering van het projectgebied op de quartair geologische kaart.

Het gaat om fluviatiele afzettingen van het Laat-Pleistoceen. Deze worden gevolgd door eolische afzettingen (zand tot silt) van het Laat-Pleistoceen, mogelijks Vroeg-Holoceen en/of hellingsafzettingen van het quartair. Het gaat meer bepaald om silt (loess), te wijten aan de zuidelijke

⁴ Goossens M., 2012. *Studie van de diversiteit van de glauconiethoudende gesilicificeerde zandsteen uit het Onder- en Midden-Eoceen in de regio Fobecq-Gent*, Gent: Universiteit van Gent, Faculteit Wetenschappen, Opleiding Master in de Geologie.

ligging van het onderzoeksgebied binnen Vlaanderen. Tenslotte komen bovenop deze afzettingen nogmaals fluviatiele afzettingen voor, zowel organochemisch als primair, van het Holocene en Tardiglaciaal.⁵

3.2.2.1 Boringen DOV

In de directe nabijheid van het onderzoeksgebied zijn tot op heden nog geen boringen uitgevoerd die gedocumenteerd staan in Databank Ondergrond Vlaanderen (DOV). In een straal van ca. 2000m werden de onderstaande boringen geselecteerd.⁶ Deze werden geselecteerd op basis van hun diepte, zodat zowel quartair als tertiair wordt weergegeven.

- GRAN-VLV5: (ca. 2000 m ten noord oosten):
 - o 0.00 - 19.00 m: Quartaire afzetting
 - o 19.00 - 21.50 m: GeVI - Formatie van Gentbrugge, Lid van Vlierzele
- Kb21d54e-B115: (ca. 575 m ten zuid oosten):
 - o 0.00 - 22.00 m: Quartaire afzetting
 - o 22.00 - 25.00 m: GeMe - Formatie van Gentbrugge, Lid van Merelbeke
 - o 25.00 - 42.00 m: TtEg - Formatie van Tielt, Lid van Egem
- Kb21d54e-B39: (ca. 1930 m ten zuiden):
 - o 0.00 - 17.50 m: Quartaire afzetting
 - o 17.50 - 17.50 m: GePi - Formatie van Gentbrugge, Lid van Pittem

3.2.3 Bodem

In dit hoofdstuk worden achtereenvolgens de bodemtypekaart, de potentiële bodemerosiekaart, de erosiegevoeligheidskaart, het bodemgebruiksbestand en het gewestplan besproken.

3.2.3.1 Bodemtypekaart

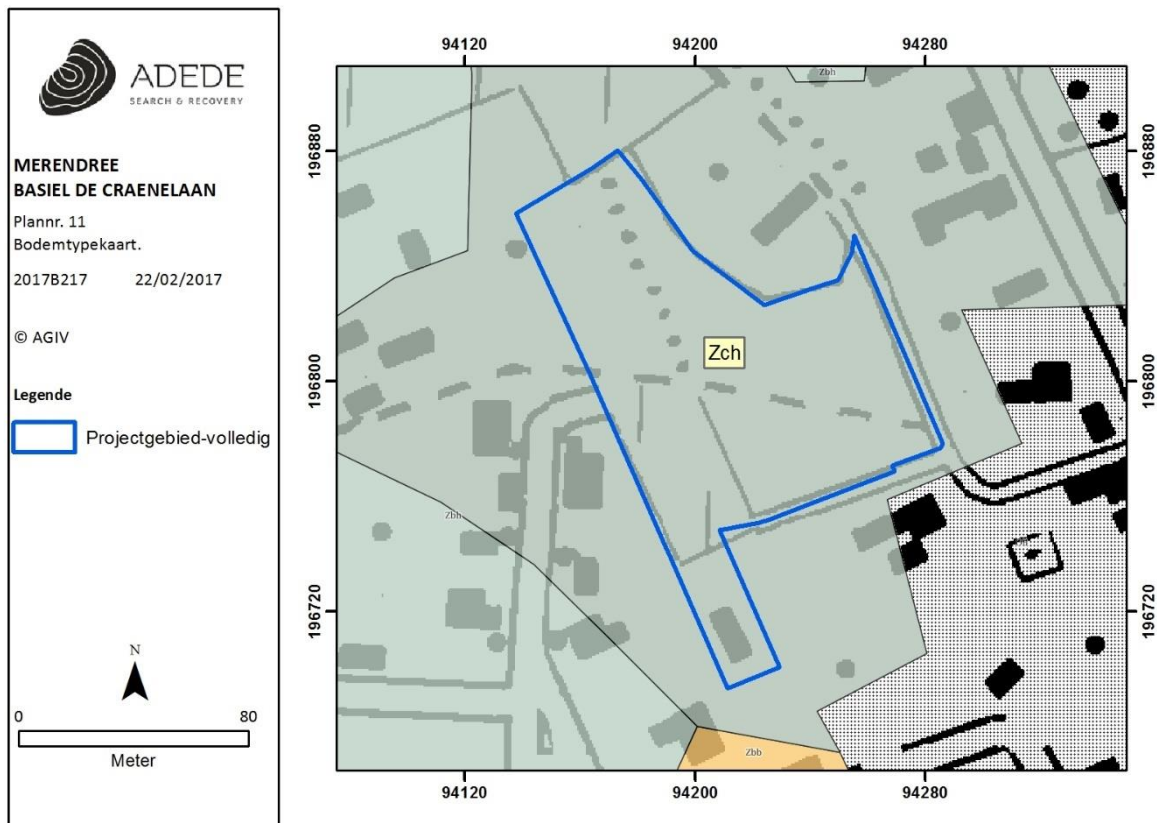
Op de bodemtypekaart staat het projectgebied gekarteerd als **Zch**-bodem. De hoofdletter geeft de textuur weer: Z staat voor zand. De tweede kleine letter geeft de draineringsklasse weer, van zeer droog (a) tot zeer natte gronden (i). De c (Zch) staat voor zwak gleyige gronden (voor zware texturen (A, L, E, U en G)) of voor matig droge gronden (voor lichte texturen (Z, S en P)). De laatste letter geeft

⁵ Bogemans F., 2005. *Legende overzichtskaart Quartairgeologie Vlaanderen*, Brussel: Vrije Universiteit Brussel in opdracht van Vlaamse Overheid Dienst Leefmilieu, Natuur en Energie.

<https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/index.html>

⁶ <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>

tenslotte de profielontwikkeling weer. Het moedermateriaal van de bodem is onderhevig aan verschillende bodemvormende processen, die zorgen voor het ontstaan van uitgesproken of minder uitgesproken horizonten. De klasse h (Zbh en Zch) geeft gronden met verbrokkelde humus en/of ijzer B horizont (Postpodzolen) weer.⁷

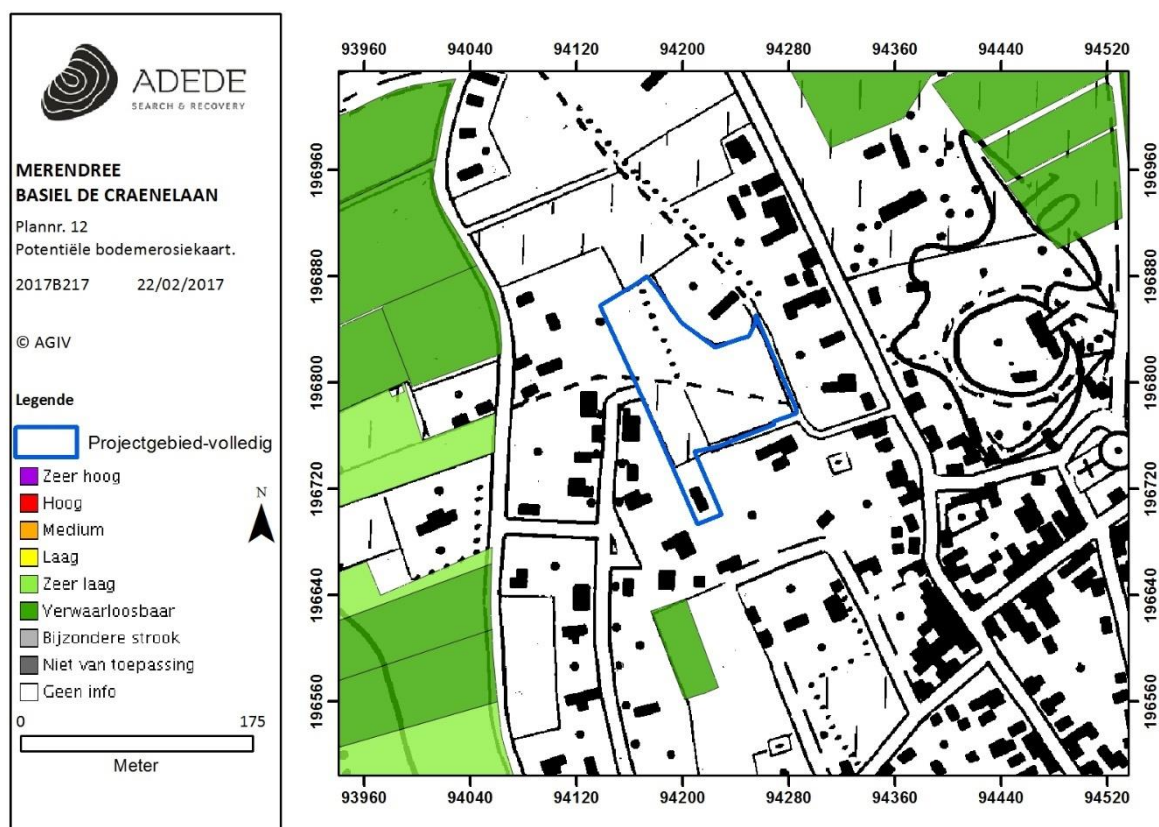

Figuur 6. Situering van het projectgebied op de bodemtypekaart.

3.2.3.1 Potentiële bodemerosiekaart

Op de potentiële bodemerosiekaart staat het plangebied niet gekarteerd. Naburige percelen vertonen een zeer lage tot verwaarloosbare potentiële bodemerosie.

⁷ Van Ranst E., Sys C., 2000. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (1:20000)*, Gent: Laboratorium voor Bodemkunde.

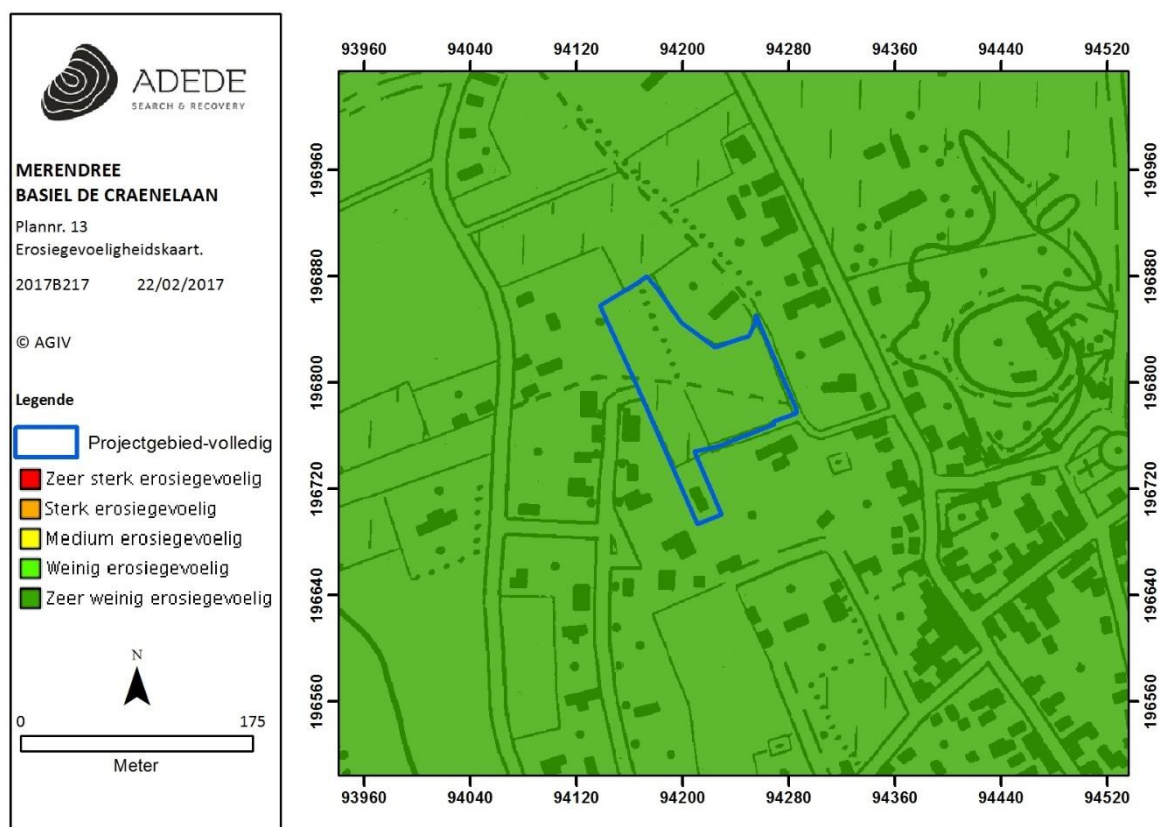

Figuur 7. Situering van het projectgebied op de potentiële bodemerosiekaart.

3.2.3.2 Erosiegevoeligheidskaart

Op de erosiegevoeligheidskaart van de Vlaamse gemeenten ligt het gebied in een zone die zeer weinig erosiegevoelig is, wat ook waar te nemen is in de omringende gebieden.⁸

⁸ <https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/index.html>

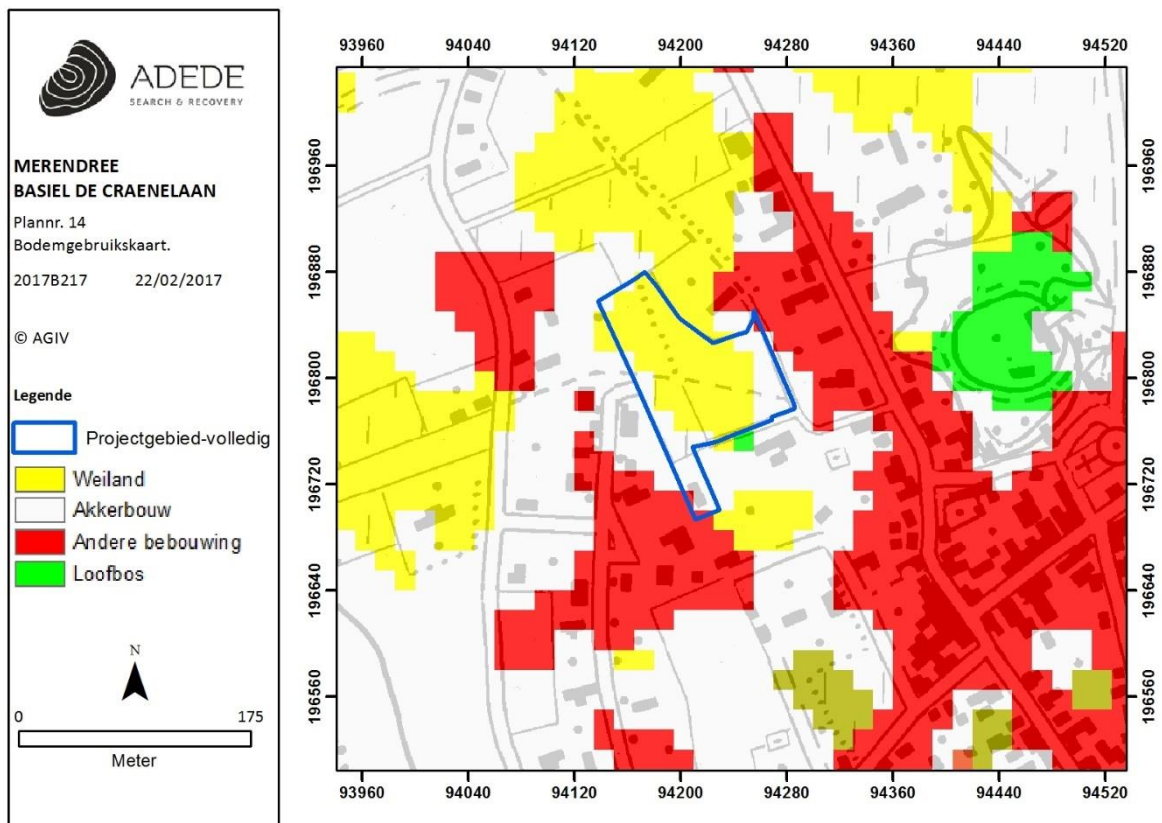

Figuur 8. Situering van het projectgebied op de erosiegevoeligheidskaart

3.2.3.1 Bodemgebruiksbestand 2001

Het bodemgebruiksbestand 2001 is zeer grootschalig, eigenlijk niet bruikbaar op perceelsniveau. Het geeft bovendien een globale omschrijving van het bodemgebruik in het projectgebied. In het onderzoeksgebied komen volgende bodemgebruiken voor: **weiland** (omschrijving: bodem die bedekt is met gras en die niet gelegen is in het overstromingsgebied van een rivier) en **akkerbouw** (omschrijving: bodem die gebruikt wordt in een of ander rotatiesysteem waarbij jaarlijks gewassen worden geoogst, inclusief braakland). In het zuidwesten grenst het projectgebied aan een zone die gekarteerd staat als **andere bebouwing** (omschrijving: bodem die bedekt wordt door structuren, gebouwen, wegen en artificiële oppervlakten met groene oppervlakten en open bodem; tussen 30 en 80% is verhard) en aan de zuidoostelijke rand bevindt zich een zone **loofbos** (omschrijving: vegetatieformatie die voornamelijk uit loofbomen bestaat).⁹

⁹ <http://www.geopunt.be/kaart>

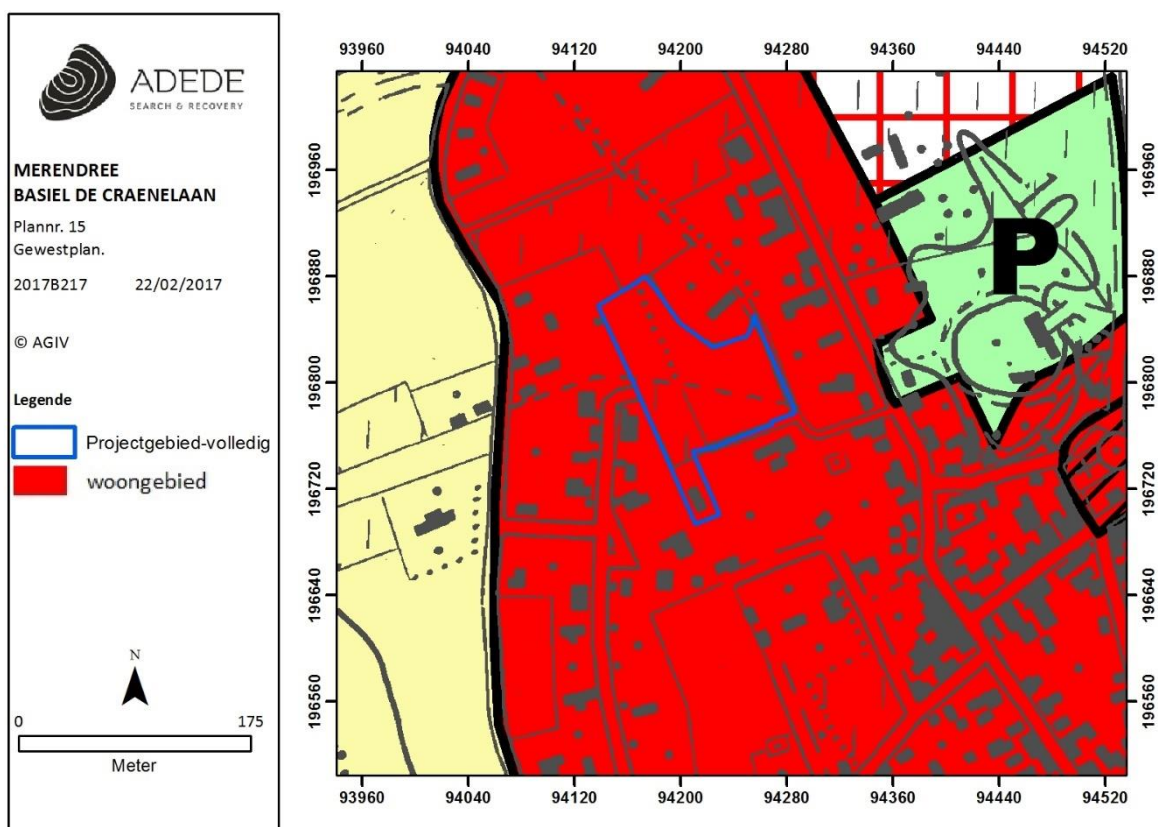

Figuur 7. Situering van het projectgebied op het bodemgebruiksbestand.

3.2.3.2 Gewestplan

Het Vlaamse gewestplan geeft de bestemming van het onderzoeksgebied cartografisch weer. De bestemming verwijst naar de algemene en aanvullende (bijzondere) stedenbouwkundige voorschriften zoals ze werden vastgelegd. Het onderzoeksgebied behoort tot het bestemmingstype woongebieden.¹⁰

¹⁰ <http://www.geopunt.be/kaart>

Figuur 8. Situering van het projectgebied op het gewestplan.

3.3 Historische situering van het onderzoeksgebied

3.3.1 Algemene historische situering

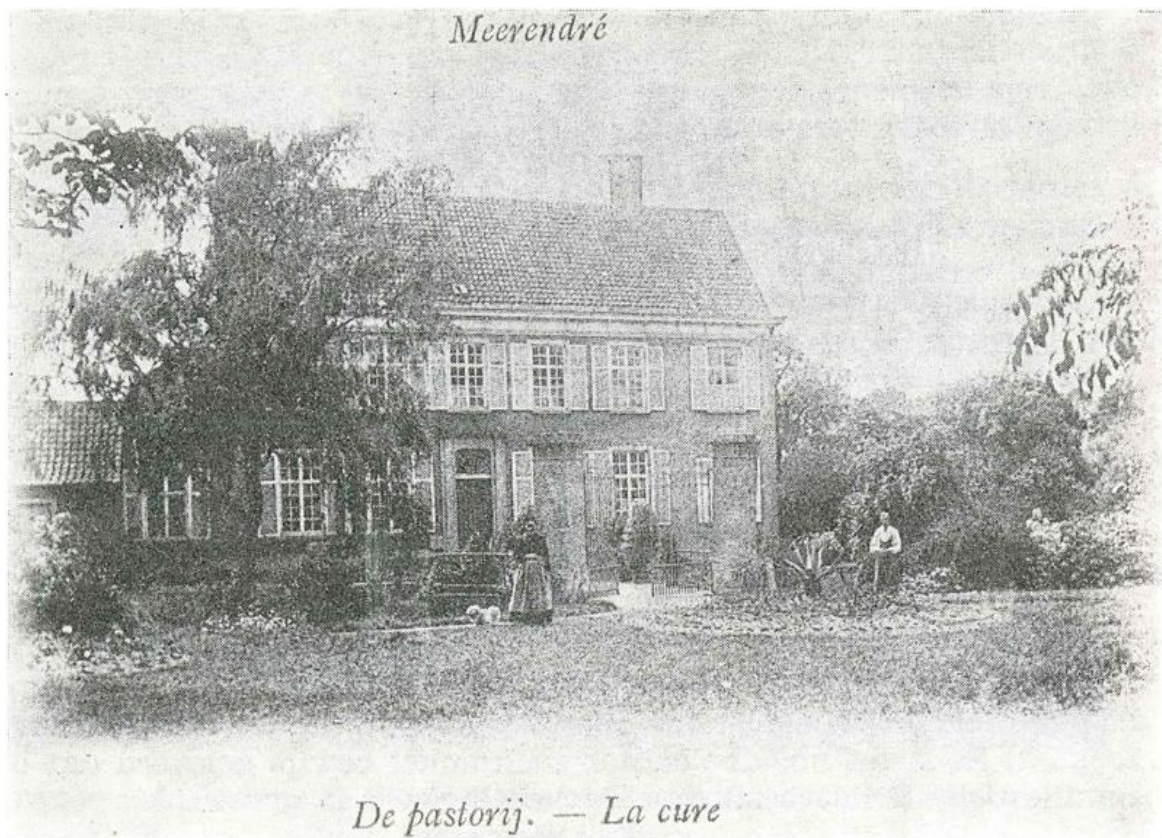
Tijdens het graven van het kanaal naar Schipdonk zijn archeologische vondsten aan het licht gekomen die wijzen op bewoningskernen uit de prehistorische en Romeinse periode. De oudste archeologische vondsten werden aangetroffen op de Molenkouter (ca. 150m ten westen van het projectgebied). Op de Melderenkouter en aan de Dosweg werden grafheuvels aangetroffen die gedateerd kunnen worden in de bronstijd. Op beide kouters werden ook vondsten uit de Romeinse tijd gedaan, met onder andere een Romeinse weg. Het belang van de nederzetting leidde uiteindelijk tot de vroegmiddeleeuwse ontwikkeling van het dorp. Getuige hiervan zijn een aantal losse vondsten aardewerk die gedateerd kunnen worden in de Merovingische periode. Hierbij dient ook vermeld te worden dat de kerk van Merendree gewijd is aan de Merovingische koningin Radegundis. Zij leefde in de eerste helft van de 6de eeuw en kreeg in België slechts 3 kerken toegewijd, waaronder die te Merendree, waardoor een Merovingische oorsprong vermoed wordt.¹¹

De eerste vermelding van Merendree staat in de “Annales Blandiniensis” van de Gentse Sint-Pietersabdij in 722. De villa Merendra was vermoedelijk door een gift van de fiscus Marca door koning Dagobert aan Sint-Amandus in de 7de eeuw in het bezit gekomen van de Sint-Baafsabdij in Gent. Het patronaat van de kerk behoorde toe aan het kapittel van Doornik sinds de 13de eeuw. In 966 bezat de Sint-Baafsabdij reeds drie landbouwwitbatingen op de Oostergemkouter.¹² In een charter van de Franse koning Lotharius, opgesteld in de St.-Vaastabdij te Atrecht in 966 wordt Merendree eveneens vermeld als “Merendra”. In een diploma gedateerd tussen 1019 en 1030 is te zien dat “Merendra” vervangen wordt door “Merendre”.¹³ Op het einde van de 12de eeuw zijn alle wijken in Merendree reeds bewoond. De heerlijkheid van Merendree werd in leen gehouden van de graven van Vlaanderen en hun nakomelingen, de heren van Dendermonde door de familie van Gavere. Merendree kwam voor het einde van de 13de eeuw in het bezit van de heren van Gavere. Zij hadden reeds Vinderhoute in leen, zodat Vinderhoute en Merendree in één heerlijkheid verenigd werden. Deze dubbele heerlijkheid met één baljuw bleef gerechtelijk en bestuurlijk gescheiden. In Merendree hield men vierschaar met de baljuw of zijn plaatsvervanger, de meier, en 7 schepenen. De meier van Merendree woonde in ‘Meierswal’, de latere pastorie ‘Gerolfswal’. Deze werd gebouwd op de plaats van het oud-heerlijke kasteel van Merendree, rond 1764, en is gelegen op 200m ten oosten van het projectgebied.

¹¹ <http://mijnplatteland.com/meetjesland/merendree/>

¹² <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/121343> geraadpleegd op 20/02/2017

¹³ http://freepages.genealogy.rootsweb.ancestry.com/~noemeetjesland/meetjesland/ons_meetjesland/1979_3/Merendree_en_Hansbeke.htm geraadpleegd op 20/02/2017

Figuur 9. De pastorie of Sint-Gerolfswal in 1903¹⁴.

Het kanaal van Gent naar Brugge werd in 1613-1623 uitgegraven in de bedding van de Durme of Hoge Kale, en werd een belangrijke verkeersas. Het centrum van het straatdorp had een vrij kleine bewoningskern, gedomineerd door de fraaie Romaans-gotische parochiekerk, zogenaamd Sint-Radgundiskerk, in Doornikse steen. Behalve de baan van Gent naar Brugge, bezat Merendree in de 19de eeuw ook de reeds gekasseide banen van Eeklo naar Deinze en van Merendree naar Lovendegem. Er waren in de 19de eeuw ook talrijke lustgoederen waarvan de meeste nog bewaard zijn in de omgeving van de Veldestraat, de zuid-noord lopende verbindingsweg tussen Nevele en Zomergem. Merendree was een landbouwgemeente die meer en meer geëvolueerd is naar een forenzengemeente.¹⁵

¹⁴

http://freepages.genealogy.rootsweb.ancestry.com/~noemeetjesland/meetjesland/ons_meetjesland/1979_3/Merendree_en_Hansbeke.htm

¹⁵ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/121343> geraadpleegd op 20/02/2017

3.3.2 Wereldoorlog I

In oktober van 1914 was het Belgische leger op de vlucht voor de oprukkende Duitse troepen en een eenheid van Gidsen gebruikte het Schipdonkkanaal als defensieve linie. Hierdoor werd de aftocht van het Belgische leger richting West-Vlaanderen gedekt.

Figuur 10. De Gidsen bij het Schipdonkkanaal anno 1914¹⁶.

Tijdens de gevechten in Merendree werd een kort, maar hevig gevecht geleverd waarbij tien Belgische soldaten sneuvelden, alsook talloze Duitsers. De Belgische soldaten werden achteraf in een naamloos massagraf gedumpt. Van de zogenaamde “Slag bij Overbroek” is pas recent gewag gemaakt (aangezien het geen grote veldslag was, is deze jarenlang genegeerd) en zijn waarschijnlijk weinig materiële resten bewaard. Merendree maakte zich op voor vier jaar bezetting, die in 1918 tot een gewelddadig einde kwam. Zoals CAI-melding 980 (cf. infra) aangeeft, bevindt er zich een depot van gasmunitie uit 1918 op zo’n 100m ten noordwesten van het onderzoeksgebied. Het is dus duidelijk een gebied waar zware gevechten geweest zijn in oktober 1918. Bij het eindoffensief in oktober 1918 waren de Duitse troepen op terugtocht voor het oprukkende Belgische leger, dat na de jaren in de loopgraven eindelijk de kans kreeg om zich in de bewegingsoorlog te bewijzen. Deze operatie, die deel uitmaakte van de optrekkende beweging naar Gent, staat bekend als “Operatie Landegem”. De Duitse troepen hadden zich ten oosten van het Schipdonkkanaal (officieel: het Afleidingskanaal naar de Leie) verschanst en beschoten de Belgische troepen aan de westelijke zijde

¹⁶ <http://www.hln.be/regio/nieuws-uit-nevele/vergeten-slag-nu-toch-herdacht-a2076496/>

van het Schipdonkkanaal. Het artillerieduel duurde van eind oktober tot begin november. Nadat de Duitsers zich uit Merendree naar Gent hadden teruggetrokken, werden de Belgische troepen, die ondertussen Merendree hadden ingenomen, vanuit Gent beschoten. Tijdens het archeologisch onderzoek aan de Molenkouterslag nummer 28 werd niet alleen een kuil met toxische munitie aangetroffen, er werd tevens de aanzet van een loopgraaf aangetroffen. Deze twee elementen geven heel wat informatie over de strategische situatie van de Duitse eenheden aan het Schipdonkkanaal. De 7,7cm artillerieprojectielen in de dump werden ontwikkeld als een mobiel veldgeschut dat mogelijk gebruikt werd in de terugtrekkende beweging en het beschieten van de oprukkende Belgische troepen vanuit Hansbeke (ten westen van het projectgebied, aan de overkant van het kanaal). Ook was er de aanwezigheid van de aanzet van een loopgraaf met een geknikt tracé, vlakbij de kuil met de artillerieprojectielen. Dit wijst er op dat de Duitse troepen er een stelling hadden opgetrokken, bestaande uit verschillende segmenten die middels loopgraven met elkaar verbonden waren. Mogelijk verbond deze loopgraaf de geschutopstelling met de gevechtloopgraaf. De Belgische troepen slaagden er begin november 1918 in om het Schipdonkkanaal te overbruggen, dit middels passerellen en noodbruggen. Onderstaande foto, getrokken vanaf de westelijke oever en met zicht op Merendree, toont een dergelijke passerelle. Op de achtergrond is een houten noodbrug zichtbaar.

Figuur 11. Passerelle over het Schipdonkkanaal te Merendree in 1918.

De lessen, getrokken in de IJzervlakte, kwamen nu goed van pas en te Merendree werd op de locatie van de oude brug een noodbrug op de beschadigde funderingen aangelegd. Deze noodbrug bevond zich op minder dan een halve kilometer van het onderzoeksgebied aan de Dichter Basiel De Craenelaan. Tegen de wapenstilstand op 11 november was Merendree zwaar beschadigd. Het werd immers twee maal slachtoffer van een artillerieduel en ook voltrokken er zich hevige gevechten tussen eenheden infanterie.

3.3.3 Wereldoorlog II

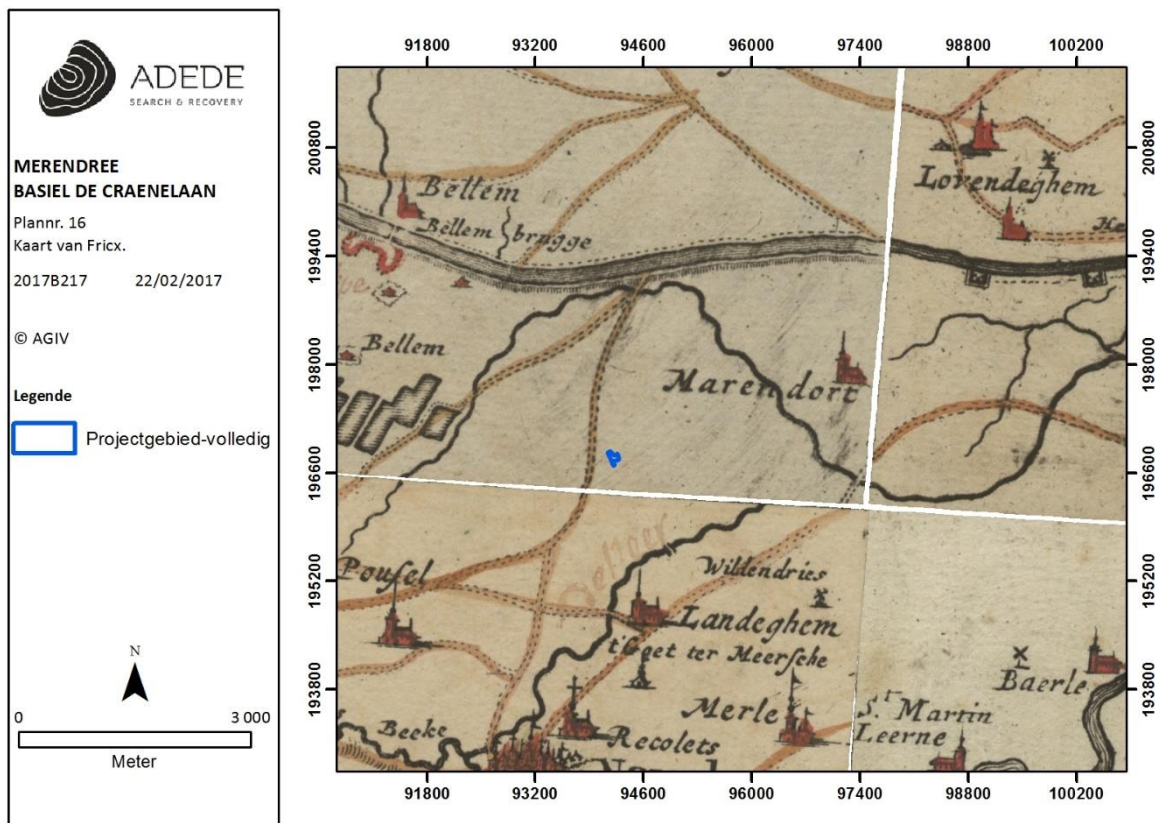
Ook tijdens Wereldoorlog 2 is er langs het Schipdonkkanaal hevig gevochten. Na vier jaar bezetting wordt Merendree ingenomen door Poolse eenheden en dezen stoten door naar Gent. De gevechten tijdens de bevrijding in 1944 waren echter minder zwaar dan deze in 1914 en ook de bezettingsjaren zelf verliepen relatief rustig¹⁷.

3.3.4 Historisch kaartmateriaal

3.3.4.1 *Fricx-kaarten (1712)*

Op de kaart van Fricx, zoals gegeorefereerd door Geopunt, staat het projectgebied slechts bij benadering weergegeven. Merendree zelf wordt niet vermeld op de kaart, wel is Nevele zichtbaar ten zuiden van het projectgebied.

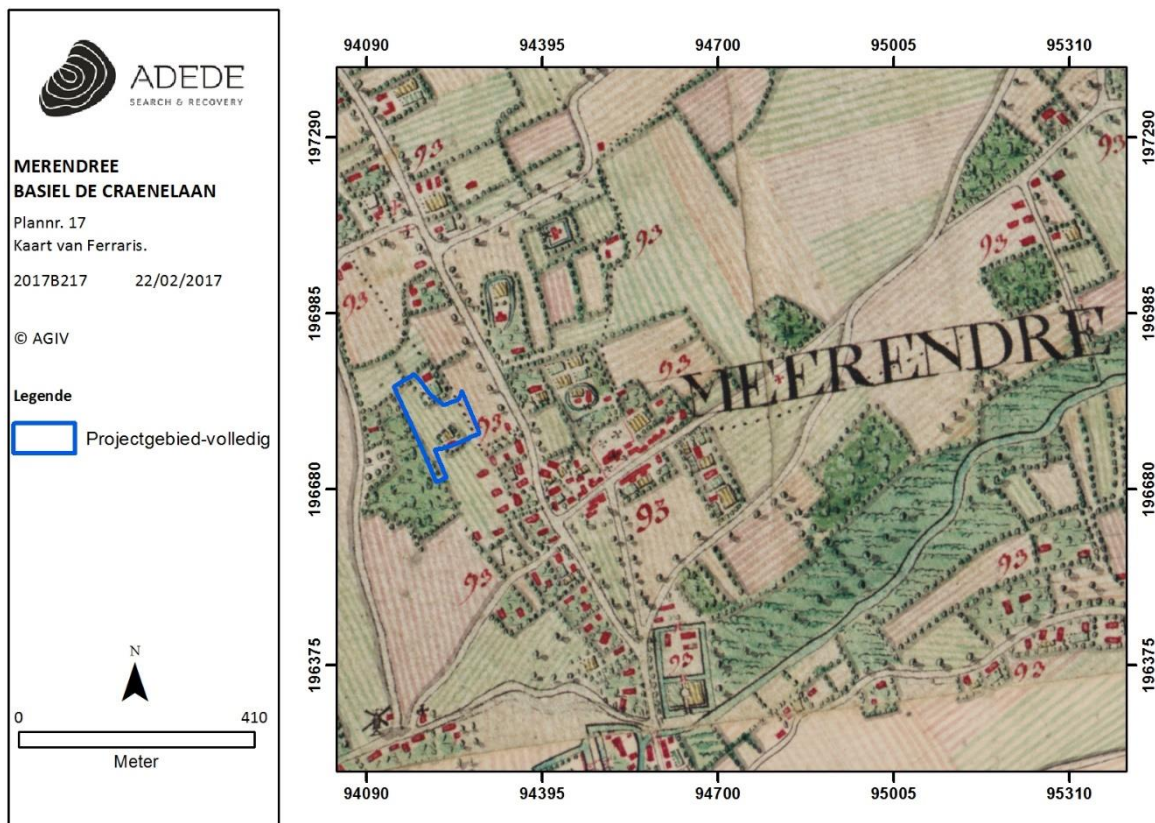
¹⁷ <http://www.landvannevele.com/nl/klooster-en-zusters-hansbeke-tijdens-de-tweede-wereldoorlog>

Figuur 12. Situering van het projectgebied op de kaart van Fricx.

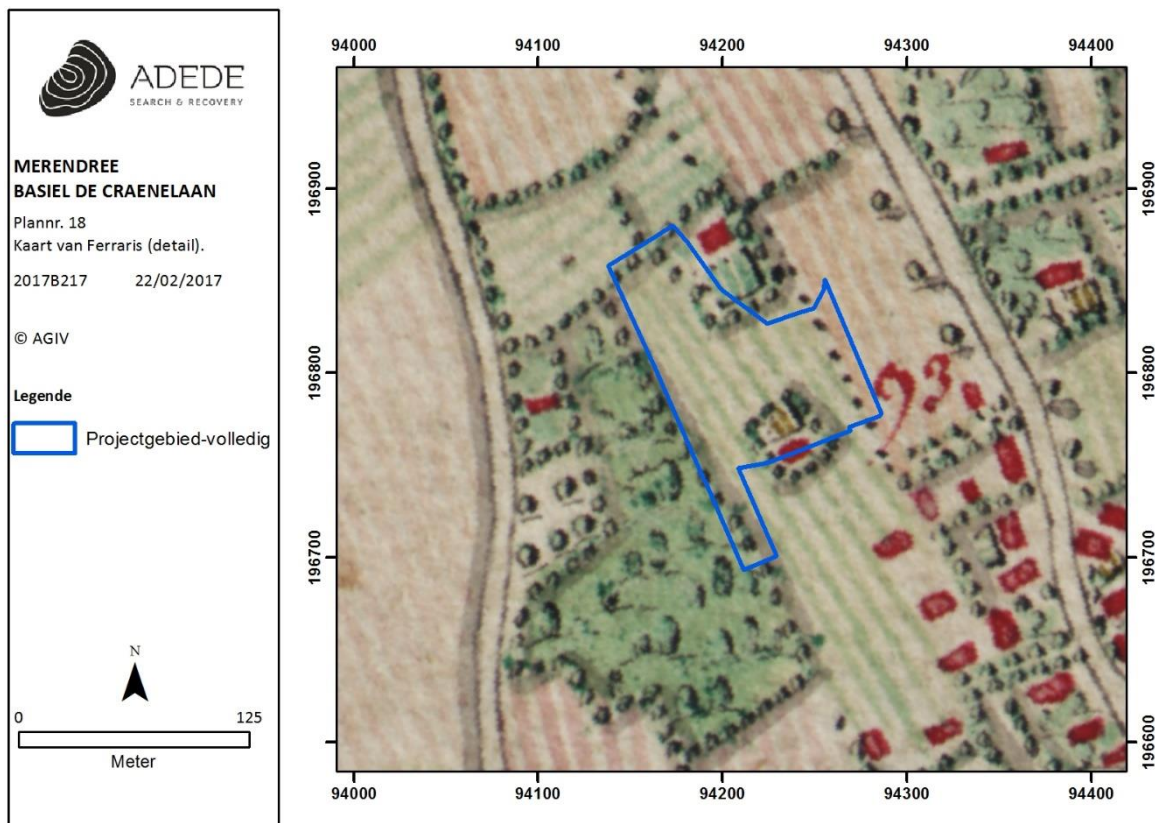
3.3.4.2 Kaart van Ferraris (1771 – 1778)

Op de kaart van Ferraris ligt het projectgebied ten westen van de dorpskern van Merendree, hier: *Meerendre*. In het oosten worden verscheidene sites met walgracht afgebeeld, waaronder de *Gerolfswal*. In het noorden zijn een aantal stenen kruisbeelden zichtbaar. Ten zuiden van het projectgebied staat een houten windmolen, met ten oosten hiervan een kapel. Ten westen van het projectgebied stroomt de rivier de *Nieuwe Caele*.

Figuur 13. Situering van het projectgebied op de kaart van Ferraris.

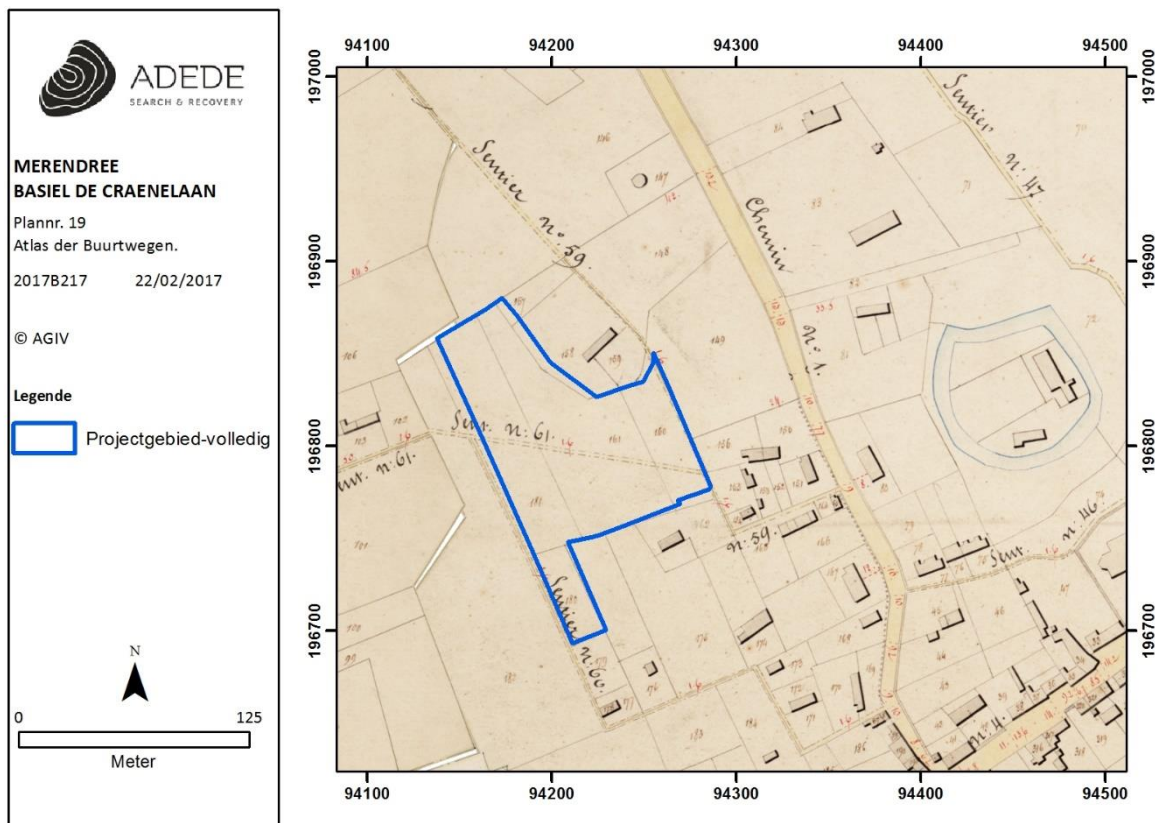
Het projectgebied zelf bestaat voor het grootste gedeelte uit akkers die worden afgebakend door hagen. De kaart van Ferraris, zoals gegeorefereerd door Geopunt, vertoont een lichte verschuiving. In het zuiden van het gebied ligt een afgebakend stuk grond met een gebouw en moestuin. Ten noordoosten van het projectgebied ligt een gelijkaardig gebouw met bijhorende moestuin. Gelet op de verschuiving op de kaart, kan echter gesteld worden dat dit volledig buiten het projectgebied ligt. De zone ten (zuid)westen van het projectgebied bestaat uit bosgebied.

Figuur 14. Situering van het projectgebied op de kaart van Ferraris (detail).

3.3.4.3 *Atlas der Buurtwegen (1840)*

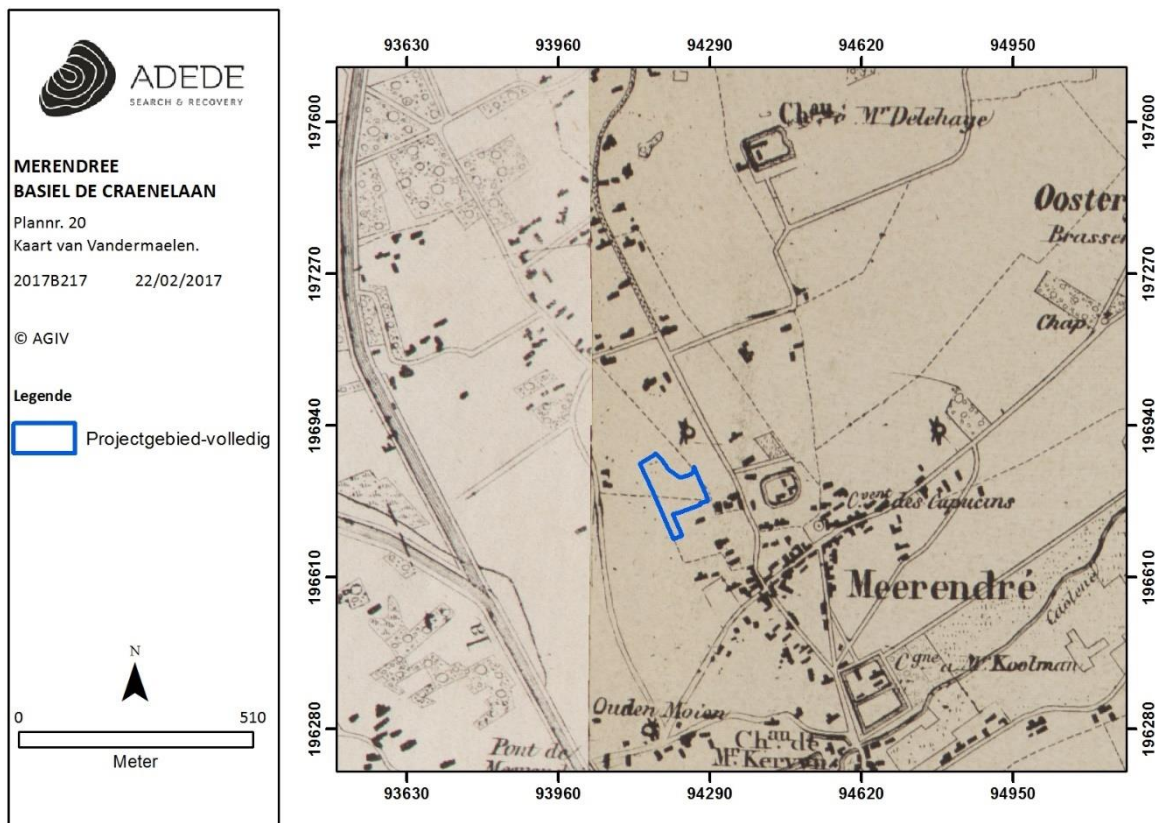
Op de Atlas der Buurtwegen ligt het projectgebied ten noordwesten van de dorpskern van *Meerendré*. Enkele van de sites met walgracht ten oosten van het projectgebied worden ook op deze kaart weergegeven. Ten westen van het projectgebied loopt het *Nevels Vaerdeken kanaal*. Het projectgebied zelf wordt op de Atlas der Buurtwegen ingedeeld in drie percelen en is onbebouwd. Het gebied wordt van west naar oost doorkruist door *Sentier n° 61*.

Figuur 15. Situering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen.

3.3.4.4 Topografische kaart Vandermaelen (1846 – 1854)

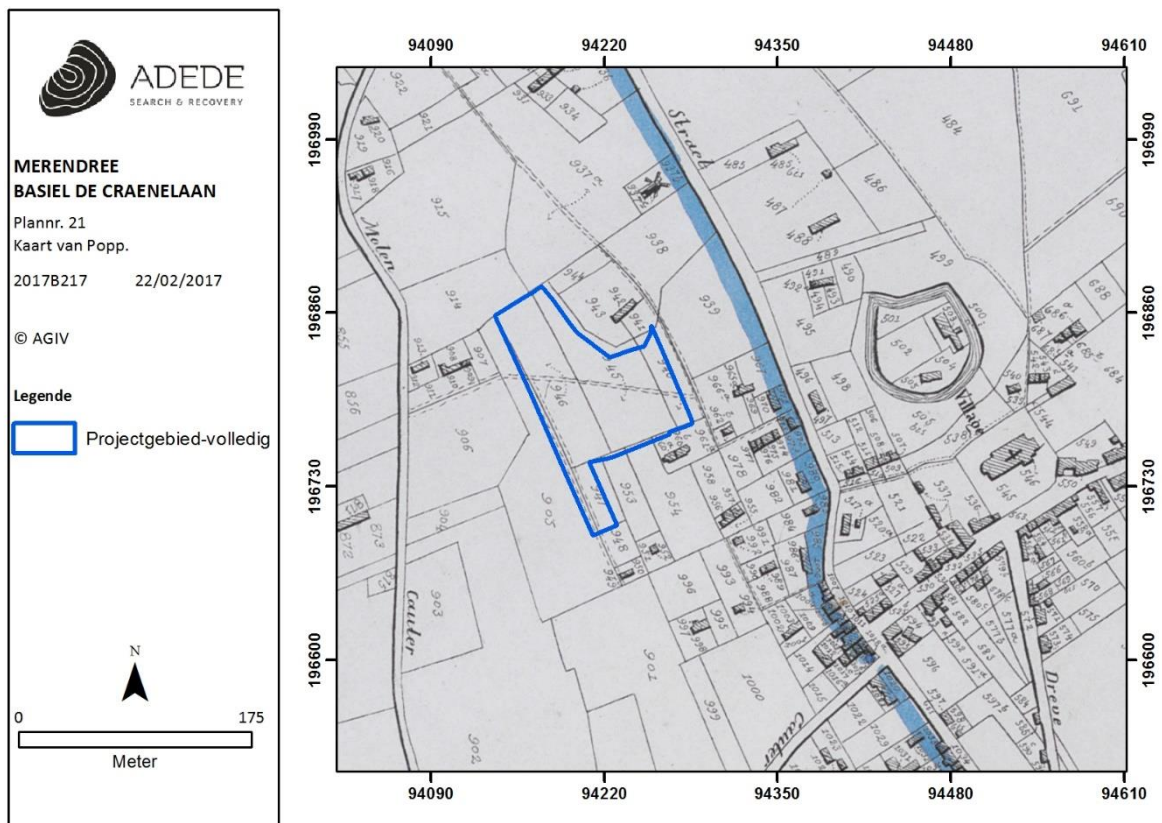
Op de topografische kaart van Vandermaelen ligt het projectgebied ten noordwesten van de dorpskern van *Meerendré*. In het oosten worden nog steeds verscheidene sites met walgracht afgebeeld, de meest noordelijke krijgt nu de naam *Chateau de Mr. Delehaye*; de meest zuidelijke *Chateau de Mr. Kervyn*. De houten molen ten zuiden van het projectgebied, die ook op de kaart van Ferraris stond afgebeeld, wordt hier de weergegeven als de *Ouden Moion*. Ten noorden en ten oosten worden eveneens twee molens afgebeeld. Het projectgebied zelf is onbebouwd.

Figuur 16. Situering van het projectgebied op de kaart van Vandermaelen.

3.3.4.5 Kaart van Popp (1842 – 1879)

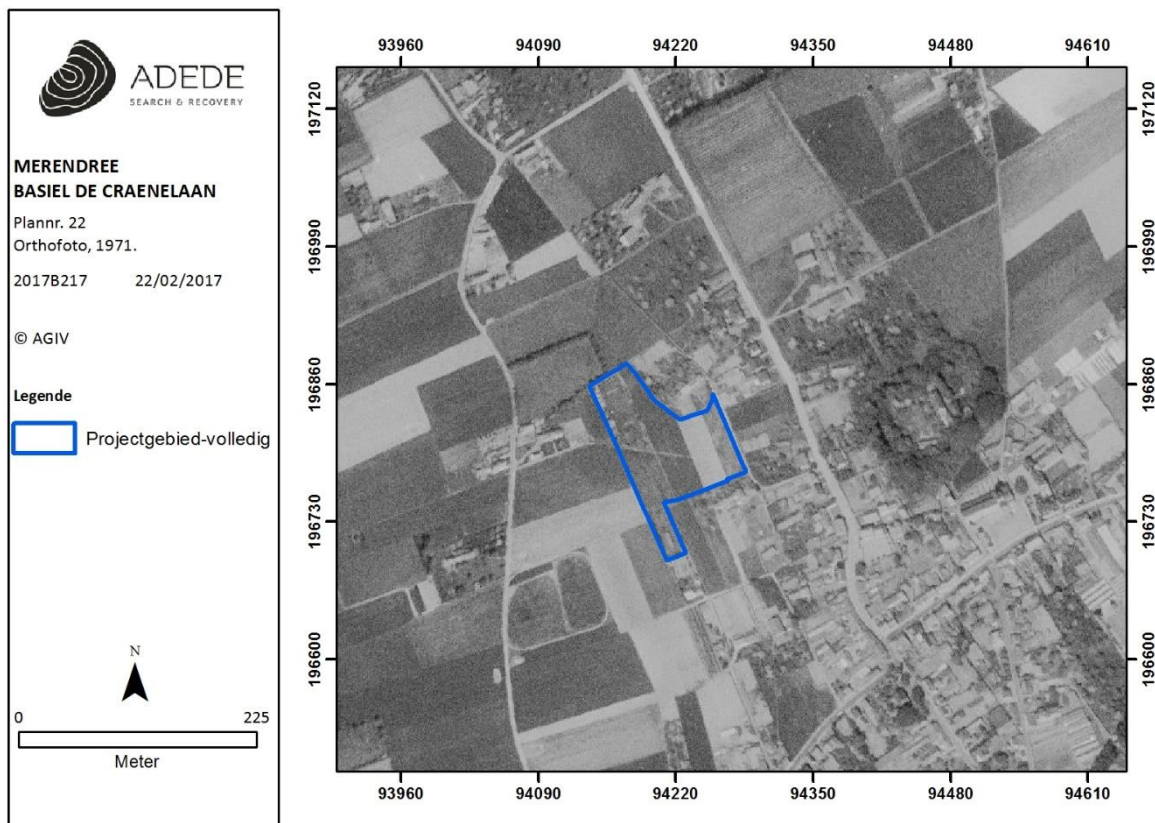
De kaart van Popp toont een vrij gelijkaardige situatie als die op de kaart van Vandermaelen: het projectgebied wordt onderverdeeld in 3 percelen en wordt gedwarst door een buurtweg. Er is geen bebouwing aanwezig binnen het projectgebied. Ten noorden van het projectgebied staat opnieuw een molen afgebeeld.

Figuur 17. Situering van het projectgebied op de kaart van Popp.

3.3.4.6 Luchtfoto 1971

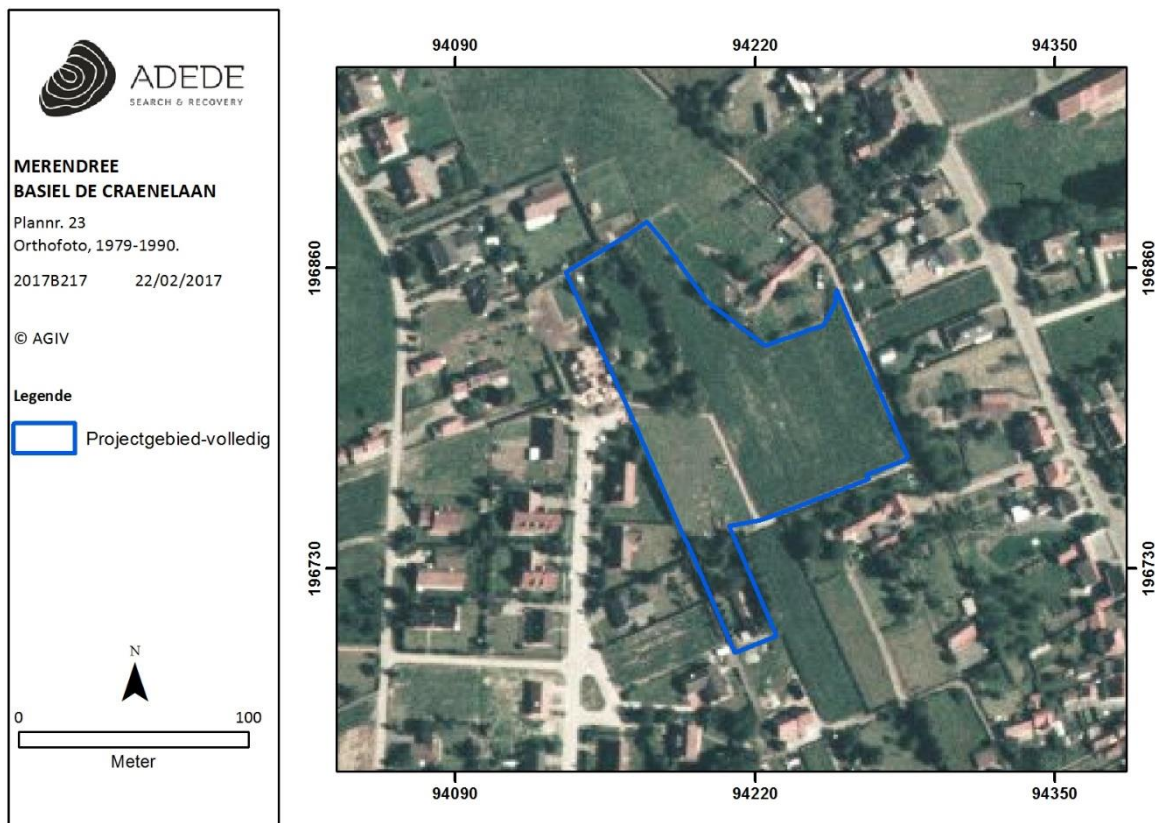
Op de luchtfoto van 1971 is te zien dat het projectgebied in gebruik is als akker- en weideland. Er loopt een verharde weg van het westen naar het zuidoosten en in het noordwesten en zuidwesten van het gebied bevinden zich verscheidene bomen. In het zuiden bevindt zich een chalet.

Figuur 18. Situering van het projectgebied op de orthofoto uit 1971.

3.3.4.7 Luchtfoto 1979-1990

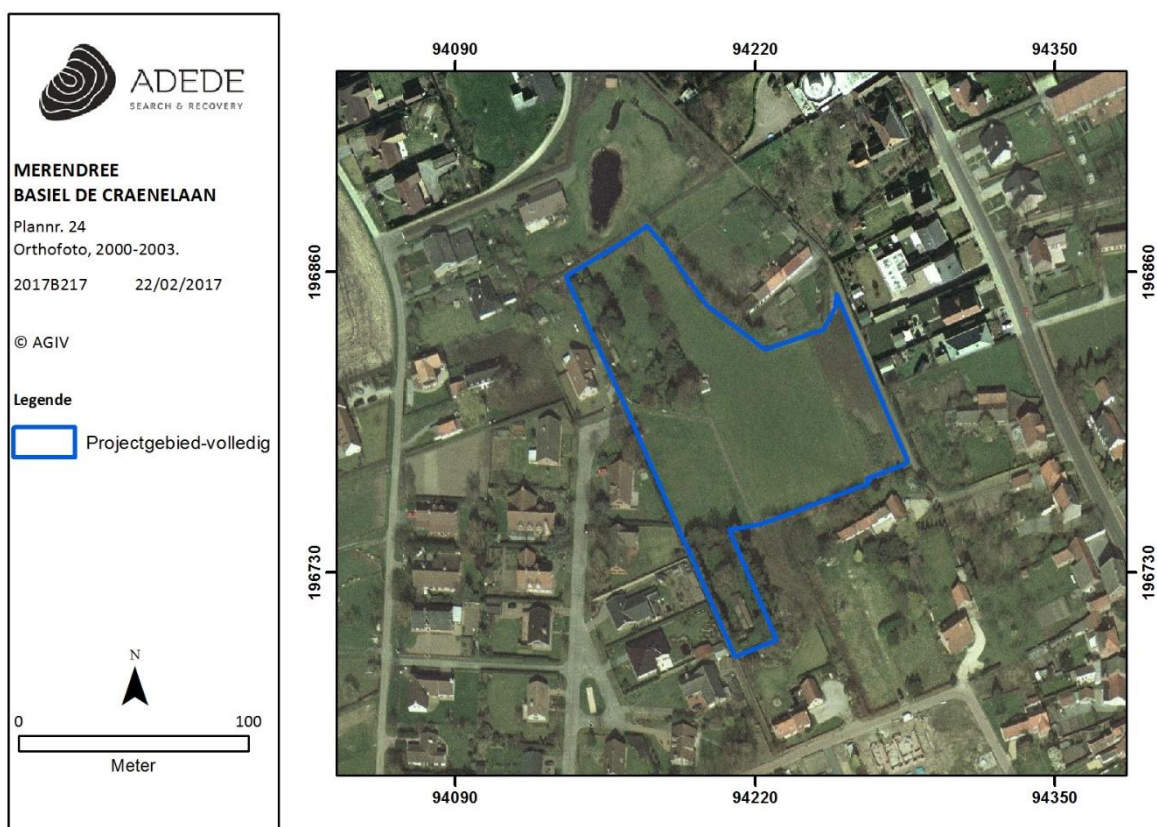
Op de luchtfoto van 1979-1990 is zichtbaar dat de situatie binnen het projectgebied grotendeels hetzelfde is gebleven. De enige merkbare verandering betreft de buurtweg die niet meer naar het zuidoosten maar naar het zuiden lijkt te lopen.

Figuur 19. Situering van het projectgebied op de orthofoto uit 1979-1990.

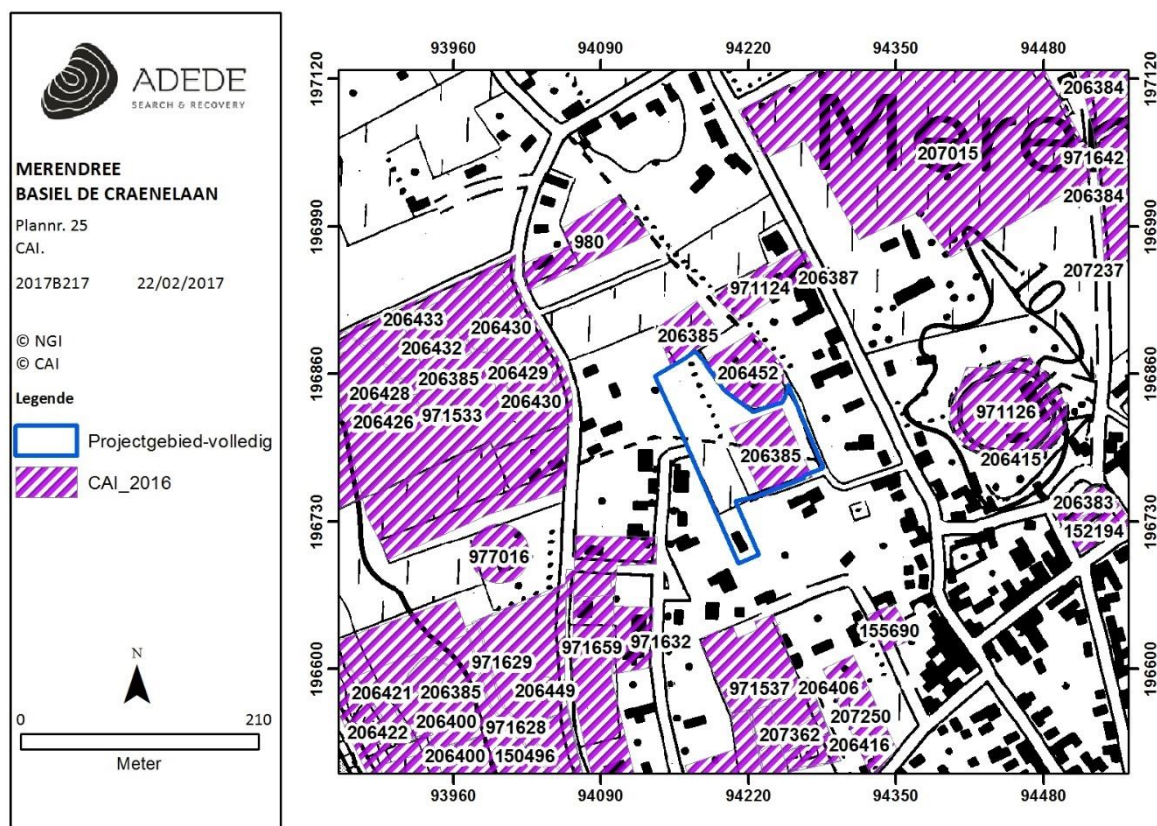
3.3.4.8 Luchtfoto 2000-2003

Op de luchtfoto 2000-2003 is een quasi gelijkaardige situatie te zien als op de luchtfoto uit 1979-1990. Enkel het schaphenhok, naast de noordwestelijk gelegen zone met bomen, lijkt bijgebouwd te zijn. Dit is tevens de situatie zoals die ook zichtbaar is op de orthofoto uit 2016 (met uitzondering van de proefsleuven die daarop te zien zijn).

Figuur 20. Situering van het projectgebied op de orthofoto uit 2000-2003.

3.4 Archeologische situering van het projectgebied

Figuur 21. Situering van enkele CAI-meldingen in de omgeving van het projectgebied.

CAI locatie 206385; 206452; 206387

Deze melding is een verwijzing naar sporen, aanwezig op een luchtfoto van Jacky Semey. Deze luchtfoto kon bij de Universiteit Gent niet geraadpleegd worden, maar Prof. Dr. Wim De Clercq¹⁸ gaf aan dat op deze foto's wel vage sporen, maar geen concrete structuren kunnen worden waargenomen. Deze sporen lopen door in noordoostelijke richting, waar ze CAI-meldingen 206452 en 206385 vormen. Deze sporen komen samen voor op één luchtfoto, ook melding nummer 206387 is een luchtfoto waarop archeologische structuren zichtbaar zijn, maar zonder identificatie of datering.

¹⁸ Mededeling via e-mail.

3.4.1 Steentijd/metaaltijden

CAI locatie 971659

Tijdens veldprospectie in het voorjaar en najaar van 1992-1993-1994 werden aan de Molenkouterslag, ten westen van het projectgebied, mesolithische artefacten ontdekt. Eveneens bevond zich hier een site met walgracht waarbij vrij veel materiaal uit de postmiddeleeuwen werd aangetroffen.¹⁹

CAI locatie 977016

Op deze locatie, gelegen tussen de Molenkouterslag en het Schipdonkkanaal, werden twee groepen van lithische artefacten teruggevonden. De eerste groep kan gedateerd worden in het mesolithicum en bestaat uit onder andere 4 kernen, een kernrand in Wommersomkwartsiet, 5 klingfragmenten, 16 afslagen, 3 schrabbers en 1 mediaal fragment. De tweede groep bestaat uit 14 silexen uit het finaal-paleolithicum. Het gaat hier om tamelijk groot materiaal met matige tot sterke witblauwe “marbrures” en/of patina en glans.²⁰

CAI locatie 971533

Deze melding, eveneens gelegen tussen de Molenkouterslag en het Schipdonkkanaal, betreft een aantal losse vondsten die slechts gedateerd kunnen worden in de steentijd. Het betreft pijlpunten, schrabbers, lemmers, boren, kloppers etc. Tevens werden een aantal losse vondsten aardewerk aangetroffen, met onder andere een scherf roodbeschilderd aardewerk (zogenaamd Pingsdorf). Het aardewerk kreeg een algemene datering in de middeleeuwen.²¹

CAI locatie 206449

Deze melding, tussen de Molenkouter en het kanaal, heeft betrekking op sporen die zichtbaar waren op een luchtfoto uit 1995 en genomen door Jacky Semey. De sporen werden geïnterpreteerd als een grafheuvel uit de bronstijd maar nog niet aan archeologisch onderzoek onderworpen.²²

¹⁹ <https://cai.onroenderfgoed.be/locatie/971659> geraadpleegd op 20/02/2017

²⁰ <https://cai.onroenderfgoed.be/locatie/977016> geraadpleegd op 20/02/2017

²¹ <https://cai.onroenderfgoed.be/locatie/971533> geraadpleegd op 20/02/2017

²² <https://cai.onroenderfgoed.be/locatie/206449> geraadpleegd op 20/02/2017

3.4.2 Romeinse tijd

CAI locatie 155690

Deze locatie, gelegen aan de Dorpswegel ten zuidoosten van het projectgebied, maakt melding naar een aantal grondsporen uit de Romeinse tijd. Er is sprake van kuiltjes, paalgaten en een grote structuur van ca. 3m breed. De sporen concentreren zich langs het Romeinse wegtracé. Er zijn ook grachten teruggevonden die langs deze weg liepen.²³

CAI locatie 971537

Deze melding, gelegen aan de Kouterslag ten zuiden van het projectgebied, verwijst naar verscheidene Romeinse vondsten, waaronder een vicus uit de Midden-Romeinse tijd. Het betreft onder andere paalsporen, kuilen, een oven en een silo. Voorts werd een dubbele gracht ontdekt waarvan de oudste fase dateert uit de late 1ste/vroeg 2de eeuw en de tweede fase uit de 2de helft van de 2de eeuw/1ste helft van de 3de eeuw. Er werden ook enkele vondstenconcentraties aangetroffen met handgemaakt aardewerk, kruikwaar, mortaria, amforen, dolia, terra sigillata, terra nigra, zeepwaar, bouw materiaal, fragmenten van terracottabeeldjes, enz.²⁴

CAI locatie 971632

Op deze locatie, gelegen aan de westkant van de Dichter Basiel de Craenelaan, werden grondsporen aangetroffen die wijzen op Romeinse bewoning. Hierbij werden dakpannen, aardewerk en een wandscherfje terra sigillata uit de 2de eeuw teruggevonden.²⁵

CAI locatie 206422

Via luchtfotografie in 1995 werden, net ten oosten van het Schipdonkkanaal, sporen aangetroffen die geïnterpreteerd kunnen worden als een Romeinse gracht.²⁶

CAI locatie 971629

Aan de hand van luchtfotografie, terreinprospecties en boringen werden hier, eveneens tussen de Molenkouterslag en het kanaal, lijnelementen uit de Midden-Romeinse tijd vastgesteld. Daarbij werden verscheidene vondsten gedaan zoals aardewerk, kruikwaar, mortaria, amforen, dolia, terra sigillata, zeepwaar en enkele sterk gefragmenteerde stukken van tegulae en imbrices. Ook werd er een vermoedelijk post-middeleeuwse vierkante enclosure aangetroffen.²⁷

²³ <https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/155690> geraadpleegd op 20/02/2017

²⁴ <https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/971537> geraadpleegd op 20/02/2017

²⁵ <https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/971632> geraadpleegd op 20/02/2017

²⁶ <https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/206422> geraadpleegd op 20/02/2017

²⁷ <https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/971629> geraadpleegd op 20/02/2017

3.4.3 Middeleeuwen/Nieuwe Tijd

CAI locatie 206415; 971126

Deze meldingen verwijzen naar een site met walgracht die als dusdanig werd geïdentificeerd op basis van luchtfotografie uit 1989. Binnen deze site, die gekend staat als de *Meierswal* of *Gerolfswal*, staat de 19de-eeuwse pastorie die teruggaat op een 18de-eeuws huis waar de meier van Merendree woonde (cf. supra). De pastorie is omgeven door grachten en een dubbele wal die beschermd is als landschap.²⁸

CAI locatie 976439

Deze melding verwijst naar de Sint-Radegundiskerk, gelegen in het centrum van Merendree, die gesticht werd rond de 12de eeuw. De kerk had verschillende bouwfasen: Romaans in de 12de eeuw en gotiek in de 16de eeuw. De laatste verbouwingen vonden plaats in de late 19de eeuw.²⁹

CAI locatie 152194

Het plein naast de Sint-Radegundiskerk bevatte een grote hoeveelheid graven en twee bakstenen grafkelders, waarschijnlijk uit de 18de eeuw.³⁰

CAI locatie 980

Op deze locatie, aan de oostkant van de Molenkouterslag, werden in 2004 een mechanische prospectie en een opgraving uitgevoerd. Er werd onder andere een drieschepige middeleeuwse hoeve aangetroffen met grachten errond. Eveneens werd hier een munitiedepot met gasgranaten (cf. supra) uit de Eerste Wereldoorlog teruggevonden.³¹

CAI locatie 207015

Deze site, gelegen tussen Veldeken, de Heilige Geeststraat en de Gerolfsweg, ten noordoosten van het projectgebied, verwijst naar sporen van bewoning uit de volle middeleeuwen. Het betreft grachten, paalsporen, kuilen en mogelijk twee waterputten. Voorts werden hier resten aangetroffen van twee sites met walgracht.³²

²⁸ <https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/971126> geraadpleegd op 20/02/2017

²⁹ <https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/976439> geraadpleegd op 20/02/2017

³⁰ <https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/152194> geraadpleegd op 20/02/2017

³¹ <https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/980> geraadpleegd op 20/02/2017

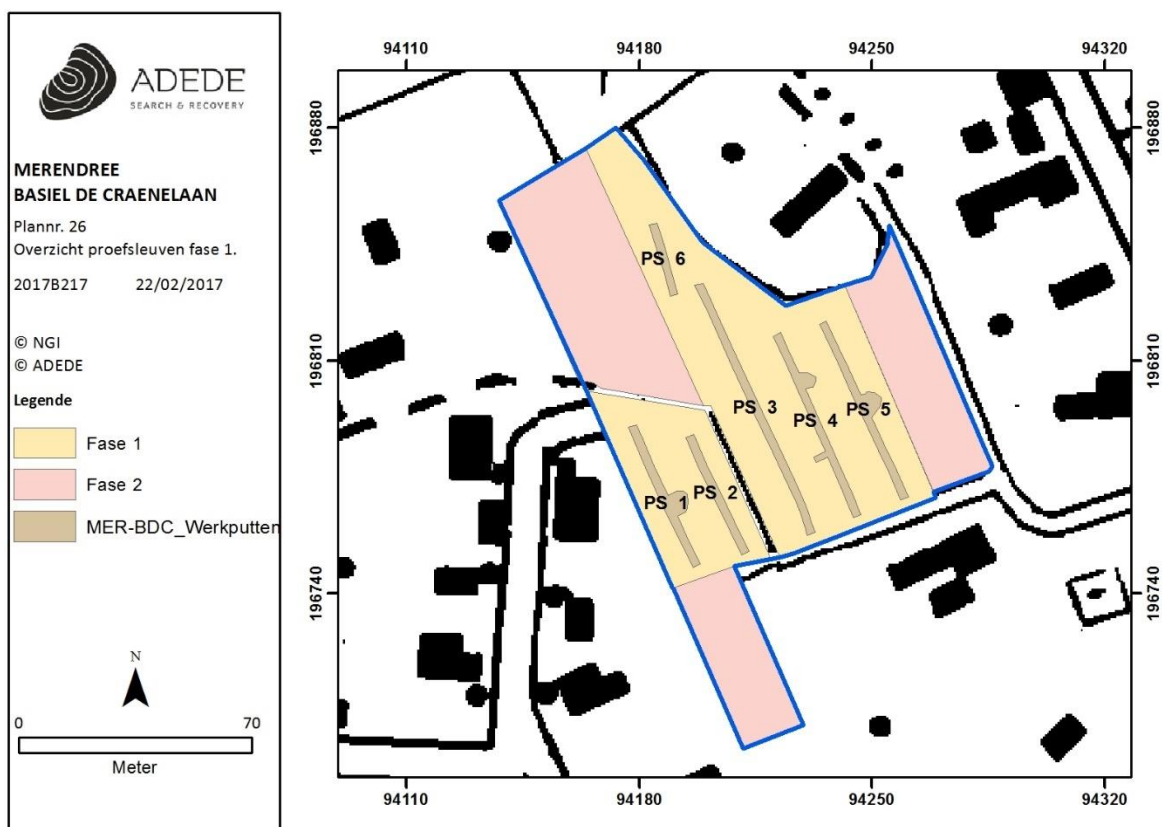
³² <https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/207015> geraadpleegd op 20/02/2017

CAI locatie 971124

Gelegen aan de Veldestraat, ten noorden van het projectgebied, bevindt zich de 19de-eeuwse Steyaertmolen: een stenen korenwindmolen. In 1868 werd deze verenigd met een aanpalende koren- en oliewind- en stoommolen. Na Wereldoorlog I werd deze deels afgebroken; nu is hij ingericht als molen en schrijnwerkerij.³³

3.4.4 Resultaten vooronderzoek juni 2016³⁴

In februari 2016 werd door ADEDE bvba een prospectie met ingreep in de bodem uitgevoerd op de toen beschikbare terreinen binnen het hier besproken projectgebied. Deze ingreep betrof fase 1 van het vooronderzoek met ingreep in de bodem, dat in twee fasen werd opgedeeld door de aanwezigheid van bomen, gewassen en koterijen op bepaalde delen van het terrein.

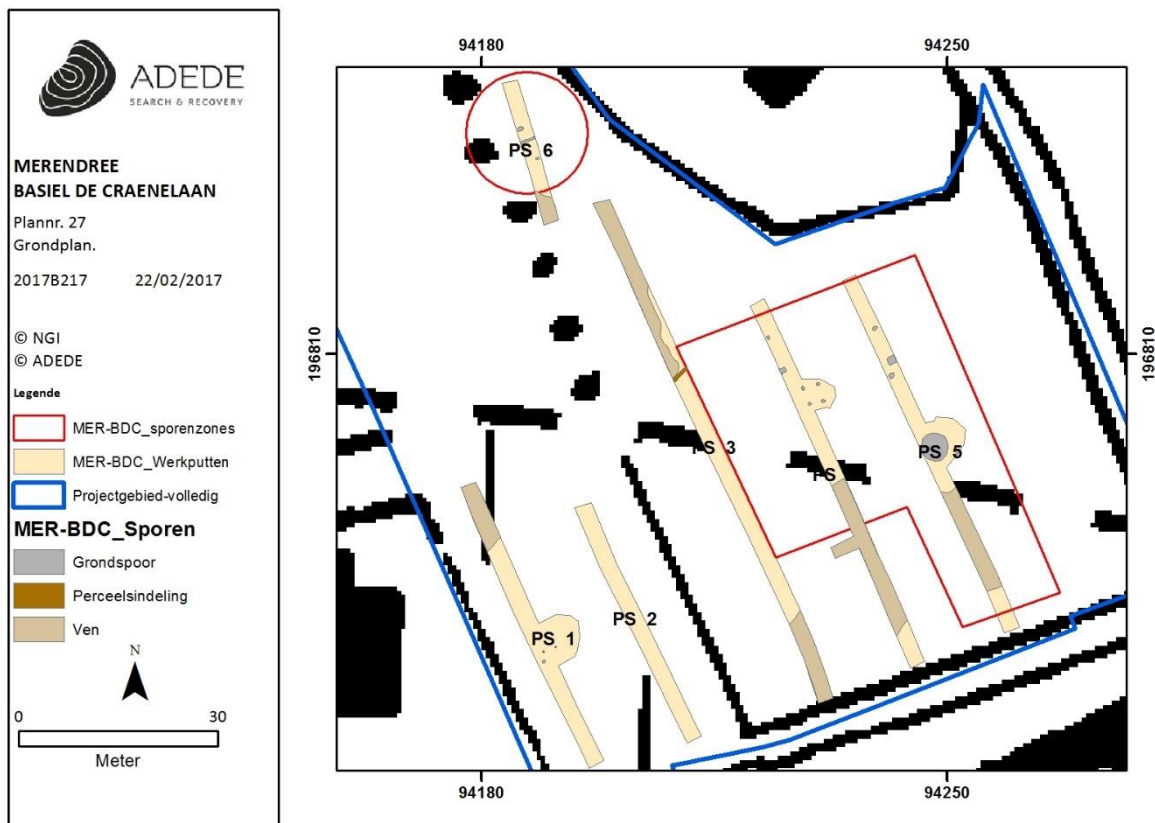

Figuur 20. Overzicht inplanting proefsleuven fase 1.

³³ <https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/971124> geraadpleegd op 20/02/2017

³⁴ De Smaele B. & Pieters H., *Archeologisch onderzoek in het uitbreidingsgebied tussen de Dichter Basiel de Craenelaan en de Veldwegel te Merendree (Nevele, prov. Oost-Vlaanderen)*, ADEDE Archeologisch Rapport 70, ADEDE bvba, Gent, onuitgegeven rapport.

In totaal werden 6 proefsleuven aangelegd tijdens fase 1 op het terrein. Er werden twee sporenrijke zones aangetroffen. In proefsleuf 6 werd een sporencluster aangetroffen bestaande uit twee kuilen en een greppel met een zeer humeuze tot venige vulling. In proefsleuven 4 en 5 werd een cluster van 9 kuilen en paalkuilen aangetroffen die zich aftekenden als bruine tot donkerbruine sporen met een sterke bioturbatie van mollen. In de vulling van spoor 13 waren fragmenten verbrande huttenleem aanwezig, alsook twee wandfragmenten lokaal reducerend aardewerk. Eén van deze fragmenten vertoonde een versiering met zigzaggende groeflijnen, het andere fragment vertoont afgebladderde berkenbastteer. In de overige paalkuilen werd geen aardewerk aangetroffen, in spoor 14 werd enkel een fragment baksteen met de resten van een dikke zoutglazuur aangetroffen. Hier kan worden besloten dat de aangetroffen sporen de restanten van zijn een gebouwplattegrond, dat zich op de droge rib in het terrein bevindt. De gebouwplattegrond lijkt eerder oost-west georiënteerd te zijn en is mogelijk een eenvoudige tweeschepige constructie. Ten zuidoosten van de vermoede gebouwplattegrond werd tevens een waterput of waterkuil aangetroffen. In de vulling werd een wandfragment lokaal reducerend aardewerk een fragment ijzerslak en een fragment zandsteen aangetroffen. De waterput en de gebouwplattegrond zijn waarschijnlijk aan elkaar gerelateerd en duiden op de aanwezigheid van een nederzetting.

Figuur 20. Grondplan sporen fase 1.

Teneinde de bodemopbouw in het gebied in te documenteren, werden verspreid over het terrein 9 bodemprofielen aangelegd. In de bodemopbouw waren twee lineaire depressies zichtbaar, die zich in het vlak aftekenen als donkerbruine tot zwarte (licht verveende) lagen die archeologisch materiaal bevatten. Door de lage ligging van het terrein in het landschap en de lagere grondwatertafel konden deze vennen zich met organisch materiaal vullen en zich aftekenen. In de vulling van de vennen werd zowel bij de aanleg van het vlak als bij de metaaldetectie archeologisch materiaal aangetroffen. In ven 1 werden 9 fragmenten lokaal reducerend aardewerk aangetroffen, waaronder een randfragment en een wandfragment met dikke strepen van een overgelopen inhoud. Dit aardewerk is afkomstig van een lokaal geproduceerde kogelpot met een lensvormige bodem. Eveneens in hetzelfde ven werd een naald van een fibula (koperlegering) aangetroffen. In spoor 4, waarschijnlijk het noordelijke verloop van ditzelfde ven, werden zowel twee sterk verweerde tegulafragmenten als 5 fragmenten lokaal reducerend aardewerk, afkomstig van een pan aangetroffen. De rand kan worden gedateerd tussen 1125 en 1300. Opvallend is de aanwezigheid van aankoeksel op zowel binnen-als buitenwand van de fragmenten. Middels metaaldetectie kwamen uit dezelfde vulling van spoor 4 ook enkele ijzeren spijkers aan het licht, zij het zeer gecorrodeerd.

In het tweede ven, bestaande uit sporen 6, 7 en 16 werden 4 fragmenten aardewerk aangetroffen, het betreft twee fragmenten roodbakkend geglaazuurd aardewerk, een fragment van een schenktuit in lokaal reducerend aardewerk en een wandfragment Rijnlands aardewerk. Waarschijnlijk gaat het bij dit laatste om Rijnlands Roodbeschilderd aardewerk, zogenaamd "Pingsdorf". Het gaat dus om een gemengde context, maar de aanwezigheid van aardewerk uit de Volle Middeleeuwen geeft een goede indicatie voor de datering van de nederzetting.

4 Besluit

4.1 Besluit gespecialiseerd publiek

4.1.1 Archeologische verwachting

Het verslag van resultaten laat toe om een duidelijke uitspraak te doen met betrekking tot de archeologische verwachting van het projectgebied. Op basis van historische, cartografische, landschappelijke en geologische gegevens kan een inschatting gemaakt worden van het potentieel op aanwezig archeologisch/cultuurhistorisch erfgoed binnen het projectgebied. Aangezien de (ruimere) omgeving, en ook het projectgebied zelf, reeds uitgebreid archeologisch onderzocht werden, kan een accurate en duidelijke verwachting geschetst worden van het projectgebied.

Het projectgebied kent een zeer gunstige ligging binnen een licht glooiend landschap gelegen tussen enkele belangrijke waterlopen. In de zone ten westen van het projectgebied, ter hoogte van de Molenkouterslag, werden een aantal losse vondsten lithisch materiaal aangetroffen die wijzen op menselijke activiteit tijdens de steentijd. Er werden echter nog geen aanwijzingen aangetroffen voor nederzettingen uit deze periode. Prospecties met behulp van luchtfotografie tonen aan dat er ook sprake is van menselijke aanwezigheid tijdens de metaaltijden, getuige enkele sporen die geïnterpreteerd werden als grafheuvel uit de bronstijd. Verder onderzoek hiernaar werd echter nog niet verricht, waardoor de kennis omtrent deze periode vrij beperkt blijft. Met betrekking tot de Romeinse periode zijn duidelijke aanwijzingen voor menselijke activiteit waar te nemen, waarbij ook met zekerheid bewoning werd vastgesteld. Tevens zijn er vrij veel aanwijzingen voor menselijke bewoning ten tijde van de vroege en de volle middeleeuwen. Mits enige voorzichtigheid kan menselijke aanwezigheid uit deze periode ook vastgesteld worden binnen het projectgebied. Dit houdt uiteraard verband met de middeleeuwse ontstaansgeschiedenis van het dorp Merendree. Sinds het einde van de 12de eeuw kent ook de ruimere omgeving van het dorp een vrij hoge dichtheid aan bebouwing, onder andere gekenmerkt door een vrij groot aantal hoeves, al dan niet omweld. Deze zijn zichtbaar op het cartografisch materiaal; sommige hiervan blijven tot de dag van vandaag bestaan, zoals de Gerolfswal ten oosten van het projectgebied. Tot slot moet melding gemaakt worden van de mogelijke aanwezigheid van sporen uit de Eerste (en de Tweede) Wereldoorlog. Vooral in 1914-1918 vonden hevige gevechten plaats aan het Schipdonkkanaal die uiteraard een impact hebben op de ruimere omgeving, getuige onder andere de munitiedump met gasgranaten die werd aangetroffen op enkele honderden meters van het projectgebied.

Er kan dan ook besloten worden dat het projectgebied een zeer hoog potentieel heeft met betrekking tot de aanwezigheid van archeologisch waardevolle sites.

4.1.2 Afweging verder onderzoek

Deze bureaustudie werd opgemaakt naar aanleiding van de aanvraag van een verkavelingsvergunning voor een projectgebied gelegen net buiten het centrum van Merendree. Het verslag van resultaten laat echter niet toe om een algemene uitspraak te doen omtrent de feitelijke aanwezigheid van archeologische restanten binnen het volledige projectgebied. Recent uitgevoerd archeologisch onderzoek binnen het projectgebied toonde aan dat binnen het centraal gelegen deel van het projectgebied twee zones kunnen afgebakend worden waarbinnen zich sporenclusters bevinden. Een aantal percelen, gelegen in het oosten en het noordwesten en zuidwesten van het projectgebied, werden echter nog niet geprospecteerd. Rekening houdende met de resultaten uit deze eerste fase van het vooronderzoek met ingreep in de bodem, én met de hoge archeologische verwachting van het projectgebied in zijn totaliteit, wordt in deze nog niet geprospecteerde zones een proefsleuvenonderzoek geadviseerd ten einde vast te stellen of zich hierbinnen ook archeologische resten bevinden. Na uitvoering van deze tweede fase van het proefsleuvenonderzoek kunnen de resultaten van beide fasen worden samengelegd, ten einde een definitieve beslissing te nemen met betrekking tot eventueel vervolgonderzoek in de vorm van een vlakdekkende opgraving en de afbakening van een zone voor dit vervolgonderzoek.

4.2 Besluit breed publiek

Binnen het projectgebied, gelegen aan de Dichter Basiel de Craenelaan in Merendree, plant de opdrachtgever een verdeling in 20 kavels. Hoewel er nog geen concrete bouwplannen zijn, zal elke kavel een bebouwbare oppervlakte bevatten waardoor er vanuit gegaan wordt dat het bodemarchief binnen het volledige projectgebied verstoord zal worden. Een deel van het projectgebied werd reeds archeologisch onderzocht. Gelet op de resultaten van deze eerste fase, in combinatie met de hoge archeologische verwachting van het projectgebied, adviseert ADEDE bvba de tweede fase van dit proefsleuvenonderzoek om aldus een weloverwogen en gefundeerd advies te kunnen geven omtrent (de afbakening van) eventueel vervolgonderzoek.

5 Bibliografie

- Bogemans F., 2005. *Legende overzichtskaart Quartairgeologie Vlaanderen*, Brussel: Vrije Universiteit Brussel in opdracht van Vlaamse Overheid Dienst Leefmilieu, Natuur en Energie.
- Goossens M., 2012. *Studie van de diversiteit van de glauconiethoudende gesilicificeerde zandsteen uit het Onder- en Midden-Eoceen in de regio Fobecq-Gent*, Gent: Universiteit van Gent, Faculteit Wetenschappen, Opleiding Master in de Geologie.
- Van Ranst E., Sys C., 2000. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (1:20000)*, Gent: Laboratorium voor Bodemkunde.
- De Smaele B. & Pieters H., *Archeologisch onderzoek in het uitbreidingsgebied tussen de Dichter Basiel de Craenelaan en de Veldwegel te Merendree (Nevele, prov. Oost-Vlaanderen)*, ADEDE Archeologisch Rapport 70, ADEDE bvba, Gent, onuitgegeven rapport.

Online bronnen:

- <https://dov.vlaanderen.be/>
- <http://www.geopunt.be/>
- <http://inventaris.onroenderfgoed.be>
- http://freepages.genealogy.rootsweb.ancestry.com/~noemeetjesland/meetjesland/ons_meetjesland/1979_3/Merendree_en_Hansbeke.htm
- <https://nl.wikipedia.org/wiki/Merendree>
- <http://mijnplatteland.com/meetjesland/merendree/>
- <http://www.hln.be/regio/nieuws-uit-nevele/vergeten-slag-nu-toch-herdacht-a2076496/>
- <https://cai.onroenderfgoed.be/>

6 Lijst van plannen

Plannr.	Beschrijving	Schaal	Wijze vervaardiging	Datum aanmaak
0001	Situering van het projectgebied op de topografische kaart	1:1	Digitaal	17/02/2017
0002	Situering van het projectgebied op de orthofoto uit 2016	1:1	Digitaal	17/02/2017
0003	Situering van het projectgebied op GRB	1:1	Digitaal	17/02/2017
0004	Gekende verstoorde zones	1:1	Digitaal	17/02/2017
0005	Inplantingsplan bestaande toestand	1:1	Digitaal	17/02/2017
0006	Verkavelingsplan	1:1	Digitaal	17/02/2017
0007	Situering van het projectgebied op het DHMVII	1:1	Digitaal	22/02/2017
0008	Situering van het projectgebied op het DHMVII, detail	1:1	Digitaal	22/02/2017
0009	Situering van het projectgebied op de tertiair geologische kaart	1:50 000	Digitaal	22/02/2017
0010	Situering van het projectgebied op de quartair geologische kaart	1:200 000	Digitaal	22/02/2017
0011	Situering van het projectgebied op de bodemtypekaart	1:1	Digitaal	22/02/2017
0012	Situering van het projectgebied op de potentiële bodemerosiekaart	1:1	Digitaal	22/02/2017
0013	Situering van het projectgebied op de erosiegevoeligheidskaart	1:1	Digitaal	22/02/2017
0014	Situering van het projectgebied op het bodemgebruiksbestand	1:1	Digitaal	22/02/2017
0015	Situering van het projectgebied op het gewestplan	1:1	Digitaal	22/02/2017
0016	Situering van het projectgebied op de kaart van Fricx	1:110 000	Analoog	22/02/2017
0017	Situering van het projectgebied op de kaart van Ferraris	1:11 520	Analoog	22/02/2017
0018	Situering van het projectgebied op de kaart van Ferraris (detail)	1:11 520	Analoog	22/02/2017
0019	Situering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen	1:3 000	Analoog	22/02/2017
0020	Situering van het projectgebied op de topografische kaart van Vandermaelen	1:20 000	Analoog	22/02/2017
0021	Situering van het projectgebied op de Popp-kaarten	1:5 000	Analoog	22/02/2017
0022	Situering van het projectgebied op de orthofoto uit 1971	1:1	Digitaal	22/02/2017
0023	Situering van het projectgebied op de orthofoto uit 1979-1990	1:1	Digitaal	22/02/2017
0024	Situering van het projectgebied op de orthofoto uit 2000-2003	1:1	Digitaal	22/02/2017

0025	Situering van enkele CAI-meldingen in de nabijheid van het projectgebied op de topografische kaart	1:1	Digitaal	22/02/2017
0026	Overzichtsplan proefsleuven fase 1	1:1	Digitaal	22/02/2017
0027	Grondplan sporen fase 1	1:1	Digitaal	22/02/2017

7 Lijst van figuren

Figuur 1. Situering van het projectgebied op het DHMVII, digitaal terreinmodel 1m.	- 16 -
Figuur 2. Situering van het projectgebied op het DHMVII, digitaal terreinmodel 1m (detail).	- 17 -
Figuur 3. Hoogteprofielen van het projectgebied.	- 18 -
Figuur 4. Situering van het projectgebied op de tertiair geologische kaart.	- 19 -
Figuur 5. Situering van het projectgebied op de quartair geologische kaart.	- 20 -
Figuur 6. Situering van het projectgebied op de bodemtypekaart.	- 22 -
Figuur 7. Situering van het projectgebied op het bodemgebruiksbestand.	- 25 -
Figuur 8. Situering van het projectgebied op het gewestplan.	- 26 -
Figuur 9. De pastorie of Sint-Gerolfswal in 1903.	- 28 -
Figuur 10. De Gidsen bij het Schipdonkkanaal anno 1914.	- 29 -
Figuur 11. Passerelle over het Schipdonkkanaal te Merendree in 1918.	- 30 -
Figuur 12. Situering van het projectgebied op de kaart van Fricx.	- 32 -
Figuur 13. Situering van het projectgebied op de kaart van Ferraris.	- 33 -
Figuur 14. Situering van het projectgebied op de kaart van Ferraris (detail).	- 34 -
Figuur 15. Situering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen.	- 35 -
Figuur 16. Situering van het projectgebied op de kaart van Vandermaelen.	- 36 -
Figuur 17. Situering van het projectgebied op de kaart van Popp.	- 37 -
Figuur 18. Situering van het projectgebied op de orthofoto uit 1971.	- 38 -
Figuur 19. Situering van het projectgebied op de orthofoto uit 1979-1990.	- 39 -
Figuur 20. Situering van het projectgebied op de orthofoto uit 2000-2003.	- 40 -
Figuur 21. Situering van enkele CAI-meldingen in de omgeving van het projectgebied.	- 41 -